

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Kmetty-utca 11. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.
Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Tanítóknak egész évre . 2 frt.
" fél évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a. könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadóhivatalról előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felhívások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után 30 kr.

Nyilttér

Egy sor 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetés legezészerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Két pohárköszöntő.

A régi magyar nemzeti szokásnak, hogy lakomák alkalmával szív és kedély őszinte szavakban keres megnyilatkozást érzelmeire, valaha alig volt nagyobb jelentősége, mint napjainkban a gratulációknak, melyekkel a közelállók egymással szemben, vagy a tömegek a társadalom kimagasló alakjai iránt érzett tiszteletüket, ragaszkodásukat és jókívánságaikat fejezik ki. — A mai praktikus világban azonban már a pohárköszöntők is jelentékeny tényezői a közéletnek, főképp a hatás közvetlenségénél fogva, melylyel a közvélemény alakulására befolyással bírnak.

S ez egészen jól is van így. A gondolat és érzelmek a pohár mellett kiszabadul hivatalos bilincseiből, s utat tör magának, hogy igazi, őszinte színében állítsa elének az egyénnek egész lelki világát.

A múlt szombati Kubinyi-banquetten ugyan csak nem voltunk szűkben a szónak. S ha ez már magában véve egyrészt az ünnepeket személye iránti általános ragaszkodást jelzi, másrészt örömdetes tanubizonyosságát képezi annak, hogy a nagybárá közintézmények szolgálatában álló jelenvoltak egymásnak nyilvános szereplése — tehát a társadalmi közélet folyamata — iránt élénk érdeklődéssel viseltetnek.

Lehetetlen azonban különösen is meg nem emlékeznünk két kiváló pohárköszöntőről. Az egyike Bornemisza László, megyénk közszeretben és tiszteletben álló alispánja mondotta s azt a tapsnak és éljenzésnek oly frenetikus kitérése követte, a milyent máskülönben eléggé mérsékelt hevülékenységu közönségünknel vajmi ritkán szoktunk tapasztalni.

E lelkesedésnek létrehozásában bizonyára jelentékeny része van azon szónoki erőnek is, mely alispánunk beszédének erős hatékonyságát rendszerint biztosítja; mindamellett nem vélünk csalódnai, midőn azt hisszük, hogy szombati pohárköszöntője a lelkesedést még inkább eszmei

T Á R C Z A.

Van-e még az égnek . .

Van-e még az égnek csillaga?
Van-e holdvilágos éjszaka?
Hajnalnak derüje van-e még,
S déli napsugártól fényes ég?

Van-e még a földön kikelet,
Vig tavasz-zaj erdő s rét felett?
Van-e illatozó ibolya,
S nyiló hóvirágnak mosolya?

Csillag s napsugárnál szebb szemed,
Egy mosolyod egész kikelet.
Nincs kívüled semmi, semmi szép,
Te vagy én nekem a mindenség!

Lippay Béla.

Május első napján.

Nem kezdjük a munkások socialisticus communisticus törekvései feletti elmélkedéssel, amint ezt vezéreszmékben szükkölködő lapok olyannyira szeretik, — mi hagyjuk a vörös zászlót kibontatlanul, hisz hazánkban nagy részt még nyele sincs meg; nem keressük a medicinát, mert hisz a rák fekély még hazánkban nincs meg, nekünk május elseje tavasz kedves ünnepe marad, amikor az emberek a természet ébredésén ex offo gyönyörködnek, s reményt meritenek vágyaik megvalósulása iránt. De ha nem kezdjük a vörös zászlóval, mivel is kezdjem?

A Palócz Kálmán hegedűjével kezdem, aki „hajnalban, hajnal előtt” rántja a vonót, s a „feneleányokkal” ránt ki az ágyamból.

Oh azok a fenelányok! Képükkel alszom el, képükkel álmodom, s május elsején velük ébredek. Ébredek?! Igenis ébredek, és nem ébredünk, mert voltak sokan, kik jónak látták e kis fáradságot megkímélni, s

gazdagsága s tartalmának elvi irányával keltette fel oly impozáns mérvben.

A leghatározottabb s a legideálisabb demokratizmus nyilatkozott abban meg, a milyenről Plátótól kezdve minden igazságosan gondolkozó elme álmodott. Megbecsülni az emberi társadalom legszentebb három alapkövét: az észet, becsületet és a munkát; üldözni a szellemi és erkölcsi szédelgést bárhonnan jöjjön is; és közösen, vállvetett erővel, egymás erőit, tehetségeit megbecsülve dolgozni a haza nagyságán és az emberiség tökéletesülésén.

Kétszeresen jól esik ez elvek proklamálását épen oly helyről hallanunk, melynek fényét még ma is a történelmi hagyományok ápolása iránti előszeretettel, tehát nem épen demokratikus irányzat sugározza, s jól esik azért, mert egy másik intézmény éléről, mely tiszta demokratikus szervezeti: a törvényszék új elnökétől ugyanazon elv hangoztatásában gyönyörködhetünk, szinte reménykedve, hogy e harmonikusan összecsengő találkozás az elveknek, kell, hogy társadalmunkra jótékony hatást gyakoroljon.

Üdvözljük, társadalmunk kívánatos fejlődése érdekében, örömmel üdvözljük megyénk e két vezérférfiát a legtisztább demokratia útján! Mindketten a munka, ész és becsület emberei; Isten segítse őket, hogy igazságos, nemes törekvéseiket jól megérdemelt siker koronázza! *yy.*

— **A sas.** A helybeli polgári leányiskolák igazgatósága a városi képviselő testület éntetésével azt a kérelmet terjesztette az iskolaszék elé, hogy az iskola hivatalos pecsétnyomójába a város ezimerét használt sást belemetszethesse. Mivel azonban a leányiskola: **leányiskola**, ennél fogva a jelleg, illetve az *iskola nemének* symbolizálására az ezimerbe is eo ipso nőnemű madár illenék, a rimaszombati sasról pedig a heraldicai tudomány e tekintetben semmi bizonyosat nem mond; ennél fogva a kérelmet az iskolaszék azzal a hivatalos kijelentéssel utasította el, hogy a város ezimerét használt sást nem találván alkalmasnak az oktatás és nevelés jelképezésére, azt a készítendő pecsétnyomóra metszeni nem engedi.

a Kubinyi bankettből evezni át a tavasz ünnepebe, s dicséret kápos fejlet a dicső természetet „hajnalban, hajnal előtt”, sőt még délben is, dicséret addig, amíg a természet puha ölebe nem vonja a dicséret.

Igen! a nap magasan áll delőjén, mire a reggel megindult dal és hegedű szó elnémul

Elnémult pár órára, s délután ismét megindult a városi kertben, hol Palócz Kálmán hegedűje csábitotta volna az embereket — ha csábitani lehetett volna őket.

A szép városkert csábos rendezettségével is már vonzó; hátha a lombos fák a legszebb daloktól vízhangzanak?!

Oh kedves közönségem! én nem értem hidegségedet a természet s annak ölen csörgő dal iránt, nem különösen május elsején!

Pedig mennyi reménnyel siettem délután a városi kertbe. Első dolgom volt, hogy egy mosolygó rózsát tűzzek gomblyukamba, — a kabátom is ünnepelje a tavaszt, s mennyi kedvességgel nézek e kis virágra; a második dolgom volt, hogy egy jó nagy stancizált telekajak szintén mosolygó rózsákkal. Kedves hölgyösmerőseim között fogom kiosztani, a kik ma délután hihetőleg mind kün lesznek a városi kertben. Ez volt a reményem, s hogy a zöld lombok is a reményem beteljesedésével biztattak, a családás annál keserűbb volt.

Fejlehorgaszta hagytam el a kertet, s bebarangoltam a város környékének legszebb helyeit, gondolva, hogy valahol mégis csak megtalálom „őket”. Hiába, sehol!

Mintha keservemet a rózsák is megértették volna, hervadva, bánatosan hajtották le fejüket, s e hervadásban a legszigorubb kritikát találtam közönségünk ridegsége felett, a mely nagyon is elzárkózik otthona falai közé!

Már-már búsultam, hogy hát május elsején a természet ünneplése egészen elmarad, midőn az én kedves ezimborám nagy hévvel erősítgeti, hogy de bizony mégis volt ünneplés.

Hogy-hogy?!

No — mondja — a katolikus hívek zászlókkal s nagy processióval vonultak a szabad mezőre, hogy a

— **Megyei közgyűlés.** Vármegyénk alispánja egyetértőleg a főispánnal, folyó hó 10-ik napjára rendkívüli megyebizottsági közgyűlést hirdet, melyen a köztanácskozás legfőbb tárgyát vármegyénknek a koronázási jubileumon való mikénti részvétele, továbbá alispánunknak a vármegyebeli inségek nyomorának elhárítására tett intézkedéseiről szóló jelentése fogja képezni. A közgyűlést megelőző nap délelőttjén a közgazgatósi bizottság fogja megtartani szokásos havi ülését, délután pedig az állandó választmány tagjai gyűlnek össze tanácskozásra.

Bankett az új törvényszéki elnök tiszteletére.

× Az őszinte tisztelet, közbecsülés és általános ragaszkodás, melylyel városunk és vidékének közönsége az új törvényszéki elnök: Kubinyi Aladár iránt viseltetik, impozáns kifejezést nyert azon a banketten, melyet múlt hó 30-án rendezett a Három Rózsa dísztermében.

Az egymást érő tisztelgő küldöttségek üdvözlő szavai a hivatalos szobában elhangzottak, de a lelkesedés valósággal elementáris erővel tört ki a terített asztaloknál, s szünni nem akaró zajos éljenzések között ünnepezték az érdemes elnököt, társadalmunk egyik legkedveltebb alakját.

A banketten mintegy 150-en vettek részt. Városunk intelligenciája csaknem teljes számban jelent meg; a katonaság, a megye, a város képviselőiben számosan vettek részt a banketten.

A mindvégig derült hangulatu, kitünően sikerült bankettől részletes tudósításunk gyorsirói feljegyzések nyomán a következő:

A felköszöntők hosszu sorát a második fogásnál **Marton János** nyitotta meg, szokott ékes-szózással előadott beszéddel. „Mikor az a hír szárnyra kelt — kezdé beszédét a szónok, — hogy a kir. törvényszék és az annak területén levő kir. bíróságok érdemes vezetője nyugalmaba vonulni készül, bizonyos aggodalmas érzés fogott el bennünket, ha arra gondoltunk, vajjon ki lesz e nagy felelősséggel járó magas állásban utódja. Aggodalmas érzés, ismétlem, mert tudtuk, hogy az igazságügyi kormány jelenlegi feje, osztva azon példabeszédet, hogy senki a

zöldelő vetésekre leimádkozzák az Isten áldását és hálálkodjanak neki, hogy olyan szépen kizöldelték!

Ez elvitázhatlan megható mozzanat, de hiányzik belőle a vigasság!

Már-már meggyőződtem, hogy Rimaszombathan május elsején mulatni nem lehet, s mentem a vasut felé, elbogni egy jobb hazába.

Alig lépek kettőt, s szokatlan erős kardesörgés üti meg fületem.

Kik esörögnek ily idegrázón?! A sarkantyú is erősen peng bele a zajba! Egy pillanat alatt jutott eszembe önkéntes korom, midőn nagy csoportokban várostzavaró kardesörgéssel keptattuk a flasztert. — Csakugyan, sejtelmem nem esalt; hét pompásan festő fin, valamennyi tűzérőnkéntes „sasirozott” ki a laktanyából, nyomukba hangzott a katonák vig dalu, a hegedűszó ezinczorgása. Ugy látszik ott benn jól mulatnak.

Ez a kellemes echo egészen pászol a hét kellemes fiúhoz.

Hét — szerencés szám! Azt hiszem a majálisokra s ott majdan tánczó hölgyekre is szerencés jelent e 7 szám, mert a tánczos gárda e hetes kis csapatban erős szövetséget fog találni.

Az ablakok nyomukban meg is nyiladoztak; s hogy áldottam én e hetes csoportot; mégis megláthattam a tavasz legszebb virágait, rózsáit, egy kis ablaknyíláson at.

A szép virágok azonban csakhamar eltűntek, mihelyt észrevették, hogy észrevették. — E muló boldogság keserű ize keserített volna, ha egy vidám társaság nem kerül elémbé, a melynek zászlóján a kiadott jelszó volt: fel mulatni a tavasz ünnepe, a természet ölen, s hogy kádencia is legyen — a kies szép Várgedén.

A vonat robogott, lárájába kacaj harsogott bele. Ez a kacaj még hangosabbá vált, midőn a vonat visszafele robogott a lelkes csapattal, — melynek kedélyénem változtatott, hogy a szép napot eső rongtotta meg, s a kirándulók nemesak eláztak, — de meg is áztak.

Sic transit Gloria mundi! Szabadul fordítva, — így megy pokolba a boldogság! **Dr. Krix-Krax.**

saját hajlékában proféta nem lehet, az üresedésbe jövő állásokat rendszerint idegenekkel szokta betölteni. Már pedig, — fejtegeté ezután a szónok, — a görögök e tekintetben egy kis respublikát képeznek, mely az idegeneket csak úgy fogadja ölelő karokkal, ha azok a mi derék görög közönségünkkel teljesen assimilálódnak. Az aggodalmas érzés szerencsére elmult, s azt az öröm, a kitörő lelkesedés érzete váltotta fel, mert a kormány igazságszolgáltatásunk fejévé oly férfit szembel ki, aki e megyének szülötte, ki körünkben nőtt fel s vált ernyedetlen szorgalma, fáradhatlan munkássága által nagygyá, s emelkedett ekkép megyénk jelesének sorába. Oly férfit, kinek szétfoglalt hosszasan méltatni kívánám. E feladat annál nagyobb terhet róva vállaimra, mert a mai estén őt nemcsak mint az igazságszolgáltatás vezetőjét, hanem mint a társadalom egyik zászlóvivőjét és mint nemeslelkű barátot ünnepljük. E tisztelt társaság összességének érzelmeit tolmácsolva emelem tehát poharamat, azt kívánva, hogy Kubinyi Aladár, mint törvényszéki elnököt, mint kis társadalmunk egyik oszlopos támaszát és zászlóvivőjét, és különösen mint szeretetreméltó, nemes barátunkat a mindentudó Gondviselés sokáig, sokáig éltesse!

Alighogy elhangzott a beszédet követő kitörő eljénriadal, fölemelkedett *Kubinyi Aladár* és szingazdag, ragyogó beszédber, melyet a meglátottság eleinte szintén remegővé tett, közetközleg válaszolt.

„Mélyen tisztelt Uraim!

A szeretetnek ezen impozáns nyilvánulása közepette egy érzem magamat, mint a hangszer, melyen egy ihletett művész ujjai játszanak. Annak a hangszernek az értékét a művész ujjai és ihlettsége adják meg, reám pedig mélyen tisztelt uraim, az önök nagyrabecsült és mindenütt nyilvánuló nagy szeretete halmozza az érdemeket, melyekkel nem bírok.

Az én állásom minden politikai hullámveréstől távol van; a népszerűség szárnyain nem emelkedhetem, de rám nézve az önök szeretetének önkéntes nyilvánulása, sokkal nagyobb becsesél bír, mint minden politikai szereplés. Bir pedig az rendkívüli nagy becsesél azért, mert én a szeretet ezen nyilvánulásában magamra, mint bírora nézve azon köztudatnak nyilvános manifestációját látom, hogy önökben az igazság és jogérzet teljesen élénk. Manifestációját látom annak, hogy önök meg vannak győződve arról, miszerint én és a vezetésem alatt álló s önök nagyrabecsülésére a legnagyobb mérvben méltó bíróságok mindig a törvény és lelkiismeretünk szerint fogunk itélni. De nagybecsű rám nézve azért is, mert társadalmi tekintetben szintén kedves és becses kötelességet ró reám. En, uraim a törvény embere vagyok, s így az embere és híve vagyok azon törvénynek is, melynek értelmében a nemzet minden tagja bevétetett az alkotmány sánczaiba és melynek értelmében illykép a nemzet minden tagja nemessé avattatván, egyenlősített. Ennek vagyok híve testestől-lelekestől és annak a társadalmi életben való keresztülvételére komolyan és buzgóan törekedni fogok.

Az önök nagyrabecsült bizalma végtelenül drága kincs nekem. De tudom, hogy a bizalom olyan, mint a harmatesöpp a növényen: csak addig él, csak addig szép, míg fenn van. Ezt a bizalmat, ezt a drága kincset fontartani, megőrizni életem legfőbb törekvése lesz. Ez a bizalom nekem kötelezettség arra nézve, hogy munkásságomat még inkább fokozzam, habár mondhatom, hogy kételkednem és aggódnom kell arra nézve, hogy vajon ezen kötelezettségnek teljesen megfelelhettek-e. De épny, mint a munkát, szeretem lelkeim teljes melegével Gőmörmeget, mert annak szülötte vagyok; szeretem Rimaszombatot, mert itt nőttem fel és életem legszebb emlékei e helyhez fűződnek. Gőmörmege és különösen Rimaszombat közönségének jóléteért emelem poharamat, és kérem mélyen tisztelt uraimat, hogy engem sokszor nyilvánult szeretetökben továbbra is tartsanak meg!

A lelkes éljenzéssel fogadott szép beszéd után az ünnepelt a társaság minden tagjával poharat kocizott s ez alkalomból újra a legszívélyesebb óvációkban részesült. A következő szónok

Stanišlavszky Adolf kir. törvényszéki bíró volt, ki alak és tartalom tekintetében egyaránt sikerült beszédében szintén Kubinyi Aladárt éllette. Visszatekintve a múltba, eseteli az 1872. év korszakos jelentőségét, a midőn a közigazgatás az igazságszolgáltatástól elválasztott. Az alapvető munka egy nagy korszak kiváló férfainak vállára hárult, kik bár a mult benyomásait teljesen le nem vetkőzhették, nemes hévvel, igaz lelkesedéssel karolták fel a modern igazságszolgáltatás ügyét és híven, kitartóan küzdtek annak zászlója alatt. Munkájuk nem könnyű munka volt. Küzdeniök kellett azon áramlattal, mely a jogtudományt minden fejlődéstől teljesen elszigetelni iparkodott. Pedig a jogtudomány az emberiség közkinese, mely a nemzetek egyénisége szerint művelhető ugyan, de nemzetek szerint el nem különíthető. Azonban a modern eszmék csak lassan érlelődtek, mentek át a köztudatba. Ma ezen eszmék teljes diadalukat ülik, ma azok megtestesítése minden órában várható. Az átalakulás ezen korszakában megyénk igazságszolgáltatásának vezetése oly férfit kezeibe tétett le, ki a modern eszmék iskolájában növekedve, azoknak törhetlen híve. Oly férfit kezébe, kinek tudása erély, munka és küzdelem által megedzve teljes garantált nyujt arra, hogy az igazságszolgáltatás modern eszméinek lelkes harcosja és szakavatott munkása lesz. Poharát Kubinyi Aladárra üríti.

Hosszantartó éljenzés közepette emelt szót ismét *Kubinyi Aladár* a következőkben: „A nap lementéről szóktak megjósolni, milyen lesz a következő nap. A mi kedvező és szép jósolható az én jövőm pályámnak, az csak az én előttem leáldozott nap áldásos sugarai után jósolható. Az én helyzetem sokkal könnyebb, mint kitűnő elődeimé, mert részemre már teljesen elő van készítve a tér, mert a vezetésem alatt levő bíróságok oly magas színvonalra vannak emelve, hogy azt tovább fokozni ugyszólván lehetetlen. Ha az én érdemekben gazdag elődeim működésének kormányzásának korszakát valaki papírra vetné, azt a béke áldásos korszakának kellene neveznie.

Az ő vezetésük alatt szüntelenül folyt a buzgó, ernyedetlen munka. Volt idő, a mikor kitűnő hivatali elődöm, a volt törvényszéki elnök ur, az itteni társadalom szikrázó szellemének központja volt. Méltán megérdemli, hogy akkor, midőn hivatalnok pályájáról visszalép és nyugalmába vonul, egy szívvel-lelélekkel őszintén kívánjuk, legyen neki édes a nyugalom. Poharamat Fourné Jenő urra, a kir. törvényszék volt elnökére emelem.

Általános élénk éljenzésben letek vizshangra a szép szavak, melyeket *Molnár Józsefnek*, a rimaszombati ügyvédi kar egyik kiváló tagjának tartalmas, szépen előadott beszéde követték. A köztisztület és közszeretet mindazon nyilvánulásaihoz, melyekkel az ünnepelt férfit oly méltán elárasztották, szívvel kívánja, hogy a hozzá és működéséhez fűzött nagy remények egytől egyig megvalósuljanak. De midőn még nem volt oly lángeszű hadvezér, a föld kerekéig, aki egymagában esatákat volna képes nyerni, a királyi törvényszéki elnök urnak is, hogy megfelelőhessen mind ezen szép reményeknek, szakképzett és kitűnő bírói karra van szüksége, olyanra, mint a milyet most oldala mellett talál. Ezen kitűnő testületért ürít poharat, azon reményének adva kifejezést, hogy ha az ünnepeltnek ismert tapintatos modorával sikerülni fog összhangban tartani az egész testület működését a jogkereső közönség igényeivel, akkor megérjük azt a szép időt, hogy elfelejtjük a példabeszédet: „meghalt Mátyás király, oda az igazság!” hanem meg fog gyökeresedni az a tudat, hogy érvényesül és diadalt arat az igazság. A rimaszombati kir. törvényszék bírói testületét élte.

A beszédet követő nagy tetszésaj elhangzásával *Hevessy Bertalan* emelkedett fel, s rokonszenves hangon, valódi szónoki lendülettel előadott szép beszédet tartott. Engedjék meg, — ugymond, — hogy elvégre egy laikus is szót emeljen. Ne csak a bírói és ügyvédi kar legyen az, mely örömeinek őszinte igaz szavakban kifejezést ad. Legyen szabad nekem, mint e megye egyik igénytelen emberének szintén mélyen érzett örömmel kifejezést adnia a mai rendkívüli szép és bensőségletes ünnep telett. Az én igen tisztelt barátom, Kubinyi Aladár gyönyörű hasonlatot mondott a kelő és lenyugvó napról. Amde az új napfelkelte előtt van egy gyönyörű intervallum, a midőn a bérezek fényben ragyognak, rózsaszín fény árad el, költői zománc fut át a vidéken és ezen időköz is méltó arra, hogy teljes figyelmet szenteljünk neki. Ennek tanúi voltunk mi is a legközelebbi elnökváltozás alkalmával. Egy poétikus ember és poétikus bíró volt az, aki az intervallumot költői zománczal vonta be, aki mintegy utmutatást adott a felkelő napnak. E férfi mellett ülő tisztelt barátom Török János. Ő érte emelem poharamat és kívánom, hogy őt, mint a bírói kar egyik díszét mindnyájunk örömeire az uristen sokáig éltesse.

A beszédre, mely élénk éljenzésben részesült, válaszul *Török János* emelt szót. „Megvallom, — kezdé magasan szárnyaló, szépen átgondolt beszédét — annál jobban esik nekem előttem szóló kedves barátom felszólalása, mert e héten éppen 25 éve lesz annak, hogy a rögzös bírói pályára léptem, s azon, tehetségtől telhetőleg helyt álltam. Kétszeresen örvendek a megtisztetésnek a mai örömapon, azon férfit ünnepeltetésekor, akit gyermekesétől fogva ugyszólván én térdeimen ringattam. Dédelgetett gyermeke volt nemcsak esaladjának, hanem az egész vármegyének, s hogy mint dédelgetett gyermekből nem vált az, ami rendszerint válni szokott, arra rajta kívül mi is büszkék lehetünk. Az igazságszolgáltatás jövője az új elnöknel a legjobb kezekben van, s szónok csak azt kívánja, hogy mennél hosszabb ideig legyen így. Kubinyi Aladárt élte.

Az éljenzés lecsillapultával *Nagy József*, rimaszécsi ügyvédel mondott talpraesett humoros felköszöntőt. „Engedjék meg, — szólott, — hogy ez ünnepélyes alkalommal én is szót emeljek. Igen rövid leszek, mert elvem, hogy röviden fejezzük ki az örömet épny, mint a bánatot. Mindnyájan tudjuk, hogy az igazság istenasszonyát a régi bekötött szemekkel ábrázolták. Annak a jelképe ez, hogy az igazság istenasszonyának sem jobbra, sem balra nem szabad tekintenie. Mi rimaszécsi palócok ezt úgy fejezzük ki, hogy vak az igazságszolgáltatás. De merem állítani, hogy most az egyszer az igazság istenasszonya valóban nagy éleslátással szemelte ki mérlegtartóját Kubinyi Aladárt. Kívánjuk neki egy szívvel-lelélekkel, hogy ő is közmegelegedésre billegtesse azt a serpenyőt.

Alig hogy elhangzott az élénk tetszéssel fogadott humoros toaszt, szót emelt az örökifjú humoru, köztisztületnek örvendő *Baksay István*, az ünnepeltnek egykori tanára. Azzal kezdte klasszikus szépségű s az ő sajátos tűzével előadott felköszöntőjét, hogy az ő általa eddig elért kort 20 ember közül alig éli meg egy elevenen. Pedig ennek a kornak van néminemű előnye. Nem azt érte, hogy e korban biztosítva van az ember attól, hogy nem hívja senki párbajra, de hogyha szót emel, valami világraszóló nagy böseséget nem kívánnak tőle. Magasan kezdvén azonban — szólott a szónok — jobb lesz más hurokat pengetni. A feltámadás, tesztem fel, nagyszerű és magasztos eszme. En ugyan még nem próbáltam, de szívesen elhiszem. Ugyde van a dolognak egy bibéje; a ki fel akar támadni, annak előbb okvetlen meg kell halnia, ami mégis nem valami kellemes állapot. És ez annak az oka, hogy ő elöbe teszi az életet a feltámadásnak. Amde az élet számtalan alakulatot mutat. Az apa él gyermekeiben, a szobrász, illetve a művész alkotásaiban, a tanár tanítványában. De míg a szobrász, ha carrarai márvány van kezében, kellő illettel remekművet alkothat, addig pokorágyi kőből kellő igyekezet mellett sem fog faraghatni semmit, mert török és meg nem faragható. Ép így van a tanár is tanítványaival. A hol a matéria megfelelő, ott nem nehéz a tanár munkája. Ez volt az eset a ma ünnepelt férfival is, aki különben odajutott immár, a hol kezdte, mert a mely iskolának 6 éven át szorgalmas, derék növendéke volt, ma azon iskola igazgatótanácsának egyik érdeműs tagja. Érette tehát ezen minőségében is poharat emel.

Vége szakadván a felharsant éljenzésnek, *Kubinyi Aladár* meglátottan mondott köszönetet volt tanára megemlékezéséért, kiemelve, hogy ha dédelgetett gyermek létre vált belőle valami, azt részben derék tanárainak, részben kitűnő mintaképeinek köszönheti. Visszaemlékezve ezzel kapcsolatban a megyei tisztviselőség terén eltöltött éveire, konstatálja megyénknek a köztgyekek intézése körül tett szembetűnő haladását, s ezen haladás egyik

legjelentékenyebb tényezőjét, Bornemisza László alispánt élte.

Bornemisza László válasza egy magasröptű, vervevel előadott nagyszabású beszéd volt, mely az est fénypontját képezte. „A köztudat, — ugymond a szónok, — hogy Magyarország nyilvános élete hanyatló félben van, ma rendkívül élénk hazánkban. Ha végig tekintünk a társadalmi és közéletben és ezen hanyatlás okait közelebről vizsgáljuk, lehetetlen, hogy szembe ne tűnjenek annak valódi okai. Lehetetlen, hogy fel ne tűnjék, hogy ezen sarkalatos nagy eszméktől, melyhez alkotmányunk építve van, mennyire eltértünk. Lehetetlen, hogy szembe ne tűnjék és öntudatunkban mint egy meggyőződésünkkel ne érleljük az a tapasztalat, hogy a közéletben a megzavargodás után való mohó vágy mennyire elharapódzott és minden nemesebb eszmét csirájában megöl. Lehetetlen fel nem tűnnie annak, hogy a korrupció nem ok, hanem okozója ennek a széledésnek. Mert vajon nem látjuk-e, hogy a vagyon Magyarországon ma jóval többet biztosít, mint amennyit biztosítani eszmei szempontból szabad volna. Ha végig tekintünk a közéletben, nem látjuk-e azt, hogy a vagyon tiszteltre és közbecsülésre méltó hivatalt ad? Valamelyikünknek jutott-e eszünkbe ez életben bírálai azt, hogy e vagyon mily eredetű, hogy tisztességes, becsületes munka eredménye-e? És ha látjuk azt, hogy a vagyon önmagában biztosít előkelő állást és tisztületet, vajjon esodálkozhatunk-e azon, hogy a vágy: magas polcokra jutni a törpékben is fölkél? Így lesz a roszul használt vagyon oka a korrupciónak. En részemről a régi eszmék hű munkása vagyok és érzem, hogy az nem jól van így. En az embert mindig annyira becsülöm, a mennyit szellemi és egyéni képességei által megérdemelt. Azt tartom, hogy legfőbb ideje a kettő, t. i. az anyagi és szellemi javak igazságos összegyűjtésének. Magyarország köz és társadalmi élete mindaddig nem fog az 1848-ban elhíntett eszmék irányában ujjiászületni, míg a társadalom színe-java erre nem törekszik. Hogy a szabad eszmék megvalósuljanak, a társadalomnak nagy hullámokat kell vetni és e hullámokban el kell vesznie minden gaznak, de felszínre kell kerülnie minden jónak. Kívánom, hogy Magyarország régi fényében szabad és nagy legyen.

A beszédet egy annak folyamában, mint befejeztével ismételve zajos tapsvihár és mindinkább fokozódó lelkesedés üdvözölte. Röviddel annak megtartása után *Csillag Mór*, rimaszombati kir. járásbírósi kiadó emelt poharat, szépen sikerült beszéd kapcsán. Mint a hivatalnok osztyálnak egyik igénytelen tagja emel poharat. Ha — ugymond — örömmel tölti el Rimaszombat és Gőmörmege társadalmát az az örvendetes esemény, hogy a kir. törvényszék elnöke Kubinyi Aladár lett, mennyivel nagyobb az öröm a mi keblünkben, a tisztviselők kebelében, akiknek élére az igazságügyminiszter előterjesztéséből ő Felsőge oly férfit állított, kinek igazságszeretetről, nemességéről és szívóságáról megvöltünk győződve. Mennyivel inkább örömmel tölti el a mi keblünket az, hogy a mi vezetésünket és gondozásunkat oly férfit kezébe tette a legmagasabb királyi kegy, a mely férfit, midőn a tisztviselőnek ugyszólván előkészítő osztyálya tisztelgett nála, azon kijelentést tette: nem türhetem, hogy a díjnokok olyanok legyenek, mint a napszámosok. Nem akarja fejtegetni a kisebb tisztviselőnek amugy is eléggé ismeretes sanyaru helyzetét, remélvén, hogy az új elnök alatt az alaposan meg fog változni. Poharát az elnök egészségére üríti.

A nagy éljenzést keltett beszéd után ismét *Marton János* mondott hosszabb humoros felköszöntőt, éltetve a hadsereg és tisztikar jelenlevő tagjait. Erre

Dr. Rárossy Gyula tartott szépen kidolgozott és osztatlan figyelemmel hallgatott nagyszabású szónoklatot. „Magyarország igazságügyminisztere, — szólott — mióta e tárczát bírja, alig művelt valaha mindnyájunknak tetszőbb dolgot mint akkor, midőn törvényszékünk elnökévé nemcsak a szeretetre és tiszteltre legméltóbbat, hanem egyuttal legérdemesebbet nevezte ki. Az új elnöknek ünnepélyes beiktatásakor előadott programja mindnyájunk bizalmát és ragaszkodását csak még inkább fokozza. A legszebb sikert kívánja az ünnepeltnek egy hivatalos pályáján, mint társadalmi terén betöltendő hivatásában.

A hatásos beszédet *Török Jánosnak* egy újabb szónoklata követte, melyben a régi jóidőknek ma is köztünk élő vezérferfiat köszöntötte fel. Majd *Held Ede*, a szabadka-pustai méntelep parancsnoka köszönte meg osztatlan tetszéssel fogadott kerekded beszédében a hadsereg jelenlevő képviselői nevében a róluk történt megemlékezést. Az ügyes fogalmazású beszéd bővelkedett humoros részletekben is, melyek élénk derültséget keltettek a nagyszámú, figyelmes hallgatóság körében. Ezután ismét *Marton János* emelt szót, hatásos derült humoru beszédében köszöntve fel *Szabó György* polgármestert, mint igazságszolgáltatásunk egyik faktorát, lévén ő a kisebb polgári peresügek bírja. Az apostrofált érdemes köz-tisztviselő számtalan élezes ötlettel fűszerezett beszédében válaszolt, a törvényszéki elnökért és Kozma főügyészért emelt poharat.

A további felköszöntőket térszűke miatt tüzetesen nem ismertethetvén, csak röviden említjük fel, *Hevessy Bertalan* második felköszöntője a jelenlevő lelkészek és tanároknak szólott, *Tornyos György* Mihalik Dezsőt és Lányi Bertalan éllette, *Mihalik Dezső*, megyénk eme ritka népszerűségű bírói kitűnősége pedig az új elnököt mint gondos családapát köszöntötte fel, *Glauf Pál* Hevessy Bertalanért ürített poharat, *Dr. Strausz József* pedig azon derék és törekvő polgárookra, kik a nemzeti vagyonsodás elérésére tisztességes eszközökkel, becsületes uton törekszenek.

A felköszöntők elhangzása után élénk beszélgetésbe eredt társaság még hosszú ideig együtt maradt, s csak jóval éjjel után oszlott szét, magával vivén egy ritka kedélyességgel eltöltött este élénk, maradandó emléket.

Helybeli hírek.

△ **Első műestélyünk** iránt, örömmel konstatáljuk, intelligens társadalmunk minden rétegében általános az érdeklődés. A jegyeket máris nagyrészt elkaptokták, s nekünk kivált az esik jól, hogy közönségünk ily lelkesült bizalomteljes várakozással néz az estély elé. — Két kitűnő vendé-

günk Kiss József és Bársony István szombaton a déli vonattal érkeznek városunkba s a vasút-állomásnál szerkesztőségünk testületileg fogja őket üdvözölni, vasárnap pedig tiszteletükre bankettet rendez.

△ **Athelyezés.** A király ápril 29-én kelt legfelsőbb elhatározásával megengedte, hogy **Lengyel György** rimaszécsi járásbíró hasonló minőségben saját kérelmére a rimaszombati járásbírosághoz helyeztessék át.

× **Hasenblass** Károly magyar kir. esendőrszázados Balassa-Gyarmatról városunkba érkezett, s a helyben állomásozó esendőrség felett szemlélet tartott. A parancsnok a laktanyában tapasztalt rend felett elismerését fejezte ki, s a legénység állapotával teljesen meg volt elégedve.

△ **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Noga János rimaszombati adóhivatali gyakornokot az aranyos-maróthi adóhivatalhoz VI. oszt. adótisztte nevezte ki.

Csillaghullás. A helybeli tűzértszítikar két derék tagját érte az a szerencse, hogy a májusi előléptetések alkalmával új csillagot kaptak: **Horák Hugó** főhadnagy és **Pichlerits** hadnagy léptek elő századossá, illetőleg főhadnaggyá. Gratulálunk!

— **Az óvónői állás** betöltésére — mely Ligeti Etelkának tudvalévő lemondása folytán fűresedett meg — a múlt hó 27-ikén tartott üléséből hirdet pályázatot a helybeli iskolaszék. A kérvények beadásának határideje folyó évi június hó első napja, s a megválasztott óvónőnek ugyanazon hó 10-ikéig kell állását elfoglalnia. Egyben megemlítjük, hogy a pályájától távozó óvónőnek, aki 1875-ik évtől nagy buzgalommal és közmegelegedéssel nevelte, óvta kisdedeinket, érdemeit „hálás köszönet” kifejezése mellett jegyzőkönyvileg örökítette meg az iskolaszék.

× **Térzene.** Május tiszteletére megszólalt a piacon a muzsikaszó. A szeszélyes aprilist — utolsó estéjén — ugyanesak gyors ütemű indulóval bucsuztatta el **Palóc** Kálmán kitűnően szervezett zenekara, majd szobnól-szobnó darabok eljátszásával gyönyörködtette egy órán át a nagyszámú fel-alá sétáló közönséget.

× **Tisztelegések az új törvényszéki elnöknel.** Az általános öröm melyet Kubinyi Aladár kir. törvényszéki elnékké kinevezése alkalmából megyénk minden részében éreznek, élénk megnyilatkozást talál a küldöttségek üdvözölő tisztelegésében. A vidéki városok között az első volt Nagy-Rőcze városa, mely az érdem ilyen méltó megjutalmazása felett érzett őszinte örömeinek tolmácsolását egy küldöttségre bízta. Ennek vezetője **Stefan** Károly polgármester a küldött és küldöttek nevében lelkes szavakkal üdvözölte az új elnököt, ki látható örömmel fogadta a tisztelet és nagyrabecsülés kifejezését. — Ezzel kapcsolatban regisztráljuk, hogy a rimaszombati adóhivatal tisztviselői is küldöttségséleg tisztelegtek Kubinyi Aladár kir. törvényszéki elnöknel. A küldöttséget **Málik Vilmos** adótárnok vezette s szép beszéddel üdvözölte az elnököt, ki a tisztelegőket biztosította jóindulatáról.

△ **Athelyezés.** Wagner Henrik es. és kir. tüzérszázados, ki városunkban hét évig szolgált, s ez idő alatt társadalmunk minden rétegének osztatlan rokonszenvét megnyerte, hasonló tisztí minőségben Kassára helyeztette át. A rokonszenves századosnak szeretetreméltó modora és műveltsége számos jó barátot szerzett a polgárság körében, melynek több tagja a távozó tüzérszázados tiszteletére e hó 5-én bucsuestélyt rendez. Wagner százados távozását őszintén sajnáljuk; tüzértszítikarunk egy derék bajtársát, városunk egy őszinte barátot, társas körünk egy rokonszenves alakot veszítenek benne.

Zsinati képviselők. A kishonti ág. hitv. evang. egyházkerület zsinati képviselői: Kubinyi Aladár törvényszéki elnök s **Glaut Pál** főesperes lelkész folyó hó 3-án Budapestre utaztak fel, hogy egy az előértekezleten, mint a zsinati nagygyűlésen részt vegyenek.

Érdekes ereklje van birtokában **Institorisz Endre** helybeli ügyvédnek; egy versnek az eredeti kézírata ez, melyet hajdan a gyermekévek boldog napjaiban a most már koszorus író **Mikszáth Kálmán** irt emlékül tanuló-társának és barátjának **Institorisz Endrének**. A vers aethikai szempontból, nem tartozik ugyan a műremek közé, de különös érdeket kölesönöz neki, hogy a koszorus író mint 15 éves gyermek írta, s művészileg van összeállítva ugy, hogy a verssorok felülről lefelé olvasva áldást, a szemközt álló sorokkal együtvé olvasva pedig átkot fejeznek ki. Im adjuk az érdekes verset:

1. „A mosolygó élet
Kisérje lepedet	2. Távol legyen tőled
A gyász emlékezet
3. Minden mi jó vagyon
Hogy szívedbe légyen	4. Kerüljön, de nagyon
A keserv és szegény.

Helyettesítés. A helybeli ág. hitv. evang. egyház érdemeiben elagott kántortanítója **Prúnyi Vilmos** hosszabb idő óta tartó betegségbe esett; ez egyháztanács helyettesévé **Remenyik Lajos** megyénk szülöttét, a főt egyház segéd-tanítóját hívta meg, ki működését e hó 1-én tényleg el is kezdte. Midőn részünkről a betegnek részvétünket, jó kívánatainkat nyilvánítjuk, egyuttal üdvözöljük a tanügy új barezósát.

× **Tüzéroronkénytesek bevonulása.** A tavasz be, köszöntésével a katonaságnál befejezik az iskolát, hogy a szerzett elméleti ismereteket a legénység a gyakorlatban is érvényesítse — hála Istennek — békében. A központokban elhelyezett katonaság önkényteseit az ország különböző részeiben szétosztották, s így jutottak városunkba a 12-ik tüzéruteg osztályhoz beosztva: **Budapest**ről: **Steller Antal**, **Székács Elemér**, **Kubinyi János**, **Littke József**, **Lovag Waldhütter Aladár**, **Metzler Jenő**, **Balogh Elemér**; **Kassáról**: **Illek B.** és **Neuwelt Gyula** önkénytesek. Megannyi esinos, déli fiuk; valószínű, hogy a nyalka legények nemesak az ágyu mellett válnak ki képességükkel, de kiállják az ostromot olyan tüzzel szemben is, a melyik a gyöngébb fel erősebb fegyveréből bizonyonnyal pazarnl fog feljök sugárzani.

§ **Nagy mázsálót a piacnak!** E jelszót adtuk ki multkorai számunkban közgazdasági érdekeink egyik kielégítésére, rövid, de velős indokollással. S hogy a kivett mag kikelt a lehető legrovidebb idő alatt, nem a tavaszi jó időjárásnak s termékenyítő májusi esőknek tudhatjuk be, — hanem — s ezt örömmel constatáljuk, hogy az illetékes körök az általunk felvetett eszmét életrevalónak s közgazdasági, nevezetesen piaci érdekeinknek

elkerülhetetlennek találták, s megtették a kellő lépéseket a terv megvalósítására. A városi hatóság életrevalóságának s az illetékes sajtó kezdeményező jelentősége elismerésének adta csak jelét, midőn lelkesen karolta fel az eszmét, s adta meg az utasítást a városi szakértőknek a nagymázsáló tervezetének megkésztésére. — Már a költségvetés is elkészült a tervvel együtt, s legközelebb a városi tanácsnak jóváhagyás végett elő lesznek terjesztve.

— **Tyúkok dicsősége.** Plató két lábú tollas állatai közül egy némely rimaszombati születésű anytyuk valóságos diadalmármorban úszik néhány nap óta. Azok t. i. a melyek pályadíjat nyertek — nem a m. t. akadémiánál — hanem a földmívelési m. kir. miniszter tervel szerint megvalósított tenyész-állat kiállítás alkalmával Budapesten rendezett tyúkszezség versenyen. A földi baják minden külső kellemeiben tündöklő fiatal és agg jereczék közül, melyek a nagy napra az ország minden részéből összesereglettek volt, a **Suszték József** helybeli derék mészáros mester **Brámaputra**, **Visnu**, **Siva** s egyéb hindus istenaszonyvai nyerték el legfőképen Páris almáját. A jeles tyúkszezség három első rangu díjat hozott haza velük. Elyerte a tavaszi ország. állatvásáron az első 60 francos díjat **fehér Cochin**, a második 30 francos díjat **holland** és a negyedik 10 francos díjat **Plymouth-Roks fajta baromfi törzseivel**. — Es valóban, aki **Susztéknek** a Rimaparton berendezett kókhinkinaszatát látta: egyszerre beigazoltnak tekintheti a budapesti jury kedvező ítéletét, melyet semmiféle **Plagiosippus** sem tudna többé kétes értékűvé devalválni.

— **Nagy riadalom** támadt tegnapelőtt délután a **Kossuth- és Losonezy-utca** sarkán, ahova egy egész esomó néző publikum verődött össze arra a komédiára, amit ott hirtelenében egy érdemeiben megkövéredett arabs telivér rögtönzött. A szegény pára megunt Szabadkán a m. kir. állami rabéletet s egy jól kiválasztott pillanatban — ill a berek — árkon-bokron keresztül futott a város felé. Mikor a Losonezy-utczán vágatott végig, itt örült rohanásában belevágódott egy leczkeri esbe s azt teste súlyával betörvén, belezuhant a kerítés mellett végig futó széles utcazi árokba. Emelő rudakkal kellett kényelmetlen helyzetéből kiszabadítani. Lóval esett ugyan meg ez a kalamitás, hanem megeshetett volna emberrrel is, jöllehet az emberek — legalább a Losonezy-utczán — nem szoktak se megvadulni, se a hámból kirugni. Talán időszerű is volna már azt a büzös esatornát a város egyik legszebb utcáján valami alkalmas módon beföldni!

△ **Értesítés.** A május 7-iki műestélyt rendező szerkesztőségünk figyelmezteti és felhívja a n. é. közönséget, hogy a kik meghívót nem kaptak volna, sziveskedjenek e végett a szerkesztőséghez fordulni. Egyébként az estély nem lévén zártkörű, mindenki szivesen látott vendég lesz, s szerkesztőségünk az estély műsorát még az esti pénztárnál is készséggel fogja a közönség rendelkezésére bocsátani.

MEGHIVÓ.

Az 1892. évi május hó 7-én Rimaszombatban, a „Három Rőcsa” dísztermében, fele részben a gömörmezei inségesek, felerészben a felállítandó „Tompaszobor” javára rendezendő

MŰESTÉLYRE

a n. é. közönséget tisztelettel meghívja

A „GÖMÖR-KISHONT” SZERKESZTŐSÉGE:

Lőrinczy György,

Dr. Veres Samu, Dr. Kármán Aladár Ernő, Dr. Kármán Zoltán
Sinkó Endre, Dr. Szeless Ödön, Józsa Antal,

MŰSOR:

1. „A Kunok”, irta Császár Ferenc, hegedűn előadja: **Dr. Veres Samu**, zongorán kíséri **Wagensommer János**.
2. **Költemények**. *Irtá és felolvassa KISS JÓZSEF.*
3. Chopin: „Ballada” G.-moll. } zongorán előadja: **Bodor**
„Finale” (Concert F.-moll) } **Arminné** urnő.
4. „Jehova”, Kiss Józseftől, szavalja: **Józsa Antal**.
5. **Népdalok**, énekl: **Rábely Katicza** urhölgy.
6. **Magyar népdalok**, zongorán előadja: **Törköly László**.
7. **Felolvasás**, **BÁRSONY ISTVÁNTÓL**.
8. **Népdal-egyveleg** tilinkon előadja: **Desseffy Árpád**.

A műestélyt táncmulatság követi.

BELÉPTI DÍJ: Körszék: 1 frt. — Zártszék: 70 kr. — Földszinti állóhely: 40 kr. — Deákjegy: 30 kr.
Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Jegyek előre válthatók **Miskolezy István** ur ezukrászdájában és este a pénztárnál.

Kezdeté pontban 8 órakor.

Vármegyei ujdonságok.

A megyei kórházi bizottság m. hó 27-én **Bornemisza László** alispán elnökle mellett Rimaszombatban ülést tartott, melyen a közkórház igazgatója betérjesztette a múlt évi betegforgalomról szóló részletes kimutatást, s tárgyalás alá kerültek a kórház belső ügyei is.

△ **Tanárválasztás.** A sárospataki ev. ref. főiskolánál fűresdedben volt főgymnásiumi tanszékek közül kettő lett gömörmezei pályázó által betöltve. A f. hó 3-án megejtett választáson ugyanis **Perjessy László** nagyrőcei polg. isk. tanár — lapunk jeles tollu munkatársa — és **Székely György** a sárospataki főiskola rendes tanárává megválasztattak.

△ **Halálozás.** Rimaszéesen **Holló Gizella**, élete 15-ik évében hosszú szenvedés után május hó 1-én elhunyt s folyó hó 3-án helyeztetett örök nyugalomra a hangonyi sírkertben. Nyugodjék csendesen!

Eszküvő. Hétfőn, május hó 9-én esküszik örök hűséget **Lestál Béla** egri építész **Puntigán Erzsi** kisasszonynak, **Puntigán Mátyás** uradalmi erdész kedves leányának, Gesztetőn.

Zsigmond este. **Diószeghy Zsigmond** keleméri föld-birtokos vendégszerető házána kedélyes mulatság folyt le a házigazda május 1-sői névestéje alkalmával. A család benső barátai és tisztelői esaknem teljes számmal odagyültek e napon, s a legnagyobb szórakozással mulattak egész a hajnali órákig, elárasztva a szeretetreméltó ünnepeletet és tiszteletreméltó családját a legjobb és leg-öszintébb jókívánatokkal.

× **A Csetnekvölgyi vasut** közigazgatási bejárása az érdekeltek és a hivatalos kiküldöttek élénk részvétele mellett mult hó 20-án és 21-én ment végbe. A bizottság vezetője **Lakatos Aladár** miniszteri titkár volt. A hivatalos bejárason részt vettek: A közigazgatás részéről: **Hámos László** főispán, **Mihalik Dezso**, **Kubinyi Géza** ország. képviselő, id. **Hegyesi Sándor** stb., továbbá **Kelety Károly** min. tanácsos, **Burchard Konrad** építész vállalkozó, **Weber Antal** főmérnök, **Ullmann N.** igazgató, **Spányi Kálmán** főmérnök, **Dr. Neumann Ráfael**, **Hercz Vilmos**, az Első magyar papír-részvénytársaság vezérigazgatója, **Halmai Sándor** földmívelésügyi miniszteri kulturmérnök, **Willitzer Károly** mérnök, **Rittinger Imre** titkár, **Jobbágyi Ottó** m. á. v. felügyelő. A hivatalos bejárás kedélyes banket követte, melyen mindannyian derült hangulatban vettek részt, s egymást érték a sikerült tósztok.

Gyászjelentés. Lekenyeről vettük a következő gyászjelentést: „**F. Kerepessy János**, **F. Kerepessy Bertalan**, **F. Kerepessy Ferenc** és **Kerepessy Franciska** a maguk és összes rokonaik nevében fájdalmas szívvel tudatják szeretett nagybátyjuk: **Farkas Kerepessy Márionnak** ápril hó 27-ikén délután 1 órakor, életének 76-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát.” A boldogultnak hült tetemeit mult hó 29-én délután 3 órakor az ág. ev. egyház szertartása szerint a lekenyei család sírboltba helyezték örök nyugalomra. Béke poraira!

— **A megyei általános tanitógyűlés** folyó évi augusztus hó 25. és 26-ik napján a megyei és országos tanügy jelesebb vezéremberei közül többeket tiszteletbeli tagul választott, köztük **Szathmáry György** miniszteri tanácsost is. A tanácsos ur most egy **Törköly József** igazgatóhoz, mint a tanító-egyesület elnökéhez intézett levelében köszöni meg a figyelmet, mely levelet egész terjedelmében a következőkben van alkalmunk szöszierint közzétenni: — „Igen tisztelt Elnök ur! A gömörmezei általános tanitógyűlet ama, reám nézve megtisztelő, kitüntető figyelmét és elhatározását, melyvel engemet mult évi augusztus hó 26-án tartott közgyűlésén tiszteletbeli taggá választani sziveskedett, hálás köszönettel fogadom s kérem Elnök urat, hogy ezt a t. tagtárs urak tudomására hozni sziveskedjék — Tagtársainak az iskolában, egyesületi és társadalmi téren kifejtett s általam mindig rokonszenves figyelemmel kísérendő működésére isten áldását kérve és közeliismerést kívánva, maradtam tisztelettel Budapestben 1891. ápril 30. — Hívök és tagtársuk **Szathmáry György**.”

— **Halalozás.** **Lengyel Ferenc** azapanyiti ev. ref. lelkész, mint részvétellel értesülünk, f. hó 1-én életének 56-ik és lelkészségének 22-ik évében elhunyt. Temetése nagy részvét mellett f. hó 3-ik napján ment végbe.

Inség Gömörmegyében. A felvidéki inségből, mint attól féltünk is, csakugyan kijutott megyénknek is. Több-ször megemlékeztünk a dobsinai szükségről, melynek enyhítésére azonban maga Dobsina város is elegendő volt. Jelentékenyebb az éhínség a **Garam völgyén**, melynek lakossága annyira rászorult a felebaráti szeretetre, hogy megyénk nemes gondolkozásu alispánja hivatva érezte magát a nyomor enyhítését hivatalos közbenlépéssel eszközölni. **Kuna Aurél** a járás derék főszolgabíró erőlyesen látott hozzá az emberszeretet áldásos munkájához, s ma már 876 éhező embertársunk áll a vármegye hivatalos gondozása alatt. Mindezen hírek arra indítanak bennünket, hogy azon 8 frt 57 krt, mely a felvidéki inségesek javára a **Stech Kálmán** helybeli kereskedőnél kített perselyben összegyűlt, s szerkesztőségünkhöz küldetett be, a szintén nálunk befolyt s még el nem küldött 4 frttal együtt a gömörmezei inségesek javára fordítjuk s megyénk alispáni hivatalához kellő felhasználás végett betérjesztjük.

Iparügy. Az 1891. évi XIV. t. cz. mely az ipari és gyári alkalmazottaknak betegség esetén való segélyezéséről szól, a keresk. ügyi m. kir. miniszterium 13228. sz. rendeletével f. évi ápril hó 1-én életbe léptetvén, Rimaszombat r. t. város tanácsának, mint elsőfoku iparhatóságnak ugyanis mint a betegsegélyezési egylet kerületi központjának ezen pénztárak hivatalbóli megalakítása kötelességévé tétetvén, f. évi május hó 4-én d. e. 9 órájára tüzte ki az ide beosztott rimaszombati, nagyrőcei, tornallyai, rimaszécsi járás és Nagyrőcze városában lakó munkaadók részéről a bizalmi férfiak megválaszthatása végett a határidőt. Sajnosan tapasztalta azonban az eljáró hatóság, hogy — habár az erre vonatkozó megkeresések és hirdetmények előzetesen és megfelelően közzétettek, a munkaadók részéről az eljárásnál távolmaradásuk által a legnagyobb közöny mutatkozott; ugyannyira, hogy a hatóság a bizalmi férfiak személye iránt sem nyervén megfelelő tájékozást, a gyér számmal megjelentek megkerdezésével és hosszabb utánjárás folytán sikerült csak oly bizalmi férfiakat kijelölnie, kikkel remény van, hogy ezen nagyfontosságú és közhasznú intézmény sikeresen lesz valósítható. — Bizalmi férfiakul a munkaadók részéről az iparhatóság ajánlata folytán közfelkiáltással megválasztattak: a rimaszombati járás területéről **Novak Emil** ujtantalvölgyi gyári igazgató és **Takács Dániel** tiszolezi lakos mészáros iparos; a nagyrőcei járás területéről **Orosz Gyula** kövi lakos kereskedő és **Barta Ferenc** dereski lakos ácsmester; a rimaszécsi járás területéről: **Krainyák Pál** jánosi lakos asztalos mester és **Elek Gusztáv** rimaszécsi lakos cipész mester; a tornallyai járás területéről: **Szolga István** putnoki lakos szabó mester és **Borzy József** tornallyai lakos cipész mester; Nagyrőcze városából: **Gaal János** szijgyártó mester, s végre Rimaszombat városából: **Tibély Zsigmond** kereskedő és **Hollósy József** asztalos mester. Az alkalmazottak által az átlagos napi munkabér és az alapszabályok megalkotására hivatott bizalmi férfiak megválasztása az összes idecsatolt járásokból beidézettek által a május 5-ikére kitűzött közgyűlésen fog megtörténni.

Piaci árak

Rimaszombatban, 1892. évi április hó 23-án tartott heti vásáron:

	Métermázsáinkint	Hektoliterenkin
Tiszta buza	9.00—8.80	6.90—6.50
Feles buza	8.00—7.80	5.60—5.55
Rózs	8.00—7.80	5.60—5.55
Árpa	6.00—5.50	3.90—3.50
Zab	5.60—5.40	2.15—1.80
Kukorica	6.00—5.60	4.45—4.40
Bükköny	0.00—0.00	5.06—4.00
Krumpli	0.00—0.00	2.25—2.00
Köles	0.00—0.00	0.00—0.00
Széna kötve	2.60—0.00	0.00—0.00
Takarmány szalma	1.60—0.00	0.00—0.00
Alom-szalma	0.80—0.00	0.00—0.00
Zsúpszalma	2.00—0.00	0.00—0.00

Felelős szerkesztő: **Lőrinczy György.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Nyílt-tér.*)

Van szerencsém a nagyérdemű jogkereső közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

ügyvédi irodámat

Rimaszombatban, Jánosi-utca 13. sz. alatt (a főgymnásiummal szemközt) folyó évi május hó 1-én megnyitottam. Rimaszombat, 1892. május 2.

Dr. Cziner Miksa, ügyvéd.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Magán-hirdetések.

Hölgyeink figyelmébe!

Tisztelettel alólírott, tudatja a nagyérdemű hölgyközönséggel, miszerint a Budapesten eltöltött ideje alatt tökéletesen elsajátított vívmányai szerint a szabó iparnak elegans és olesó kiállítási ruhák varrását eszközli, valamint a szabásban is — mint eddig — gyors és alapos oktatást ad.

Rimaszombat, 1892. május 3-án.

Özv. Perekz-Safranka Irma.

Tanuló.

Jó házból való 14—15 éves fiut keresek tanulóul rőfös üzletben — Bővebb felvilágosítást nyujt **Soós Gyula** Rimaszombatban.

Hirdetmény.

Tisztelettel alólírott ezennel bátorkodom a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Rimaszombatban (Kossuth-utca 10. sz. a.) letelepedtem és ugy itt, mint a környékbeli vidéken mindennemű

szobafestészeti és mázólo munkák

elkészítésére ajánlkozom a legjutányosabb árak, gyors és tartós kivitel biztosítása mellett.

Több évi gyakorlatomra támaszkodva, egész igyekezetem odairányuland, hogy a legujabb, legdivatosabb, és izlételjes minták segítségével, valamint kellemes és élénk színezés érvényesítésével becses megbízóm megelégedését kivívassam.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlván, maradok kiváló tisztelettel

Kukla István, szobafestő és mázólo.

Egy jó családból való, egy-két gymnáziumi osztályt végzett fiu tanulóul felvétetik **Miskolezy István** műczukrásznál Rimaszombatban.

Hirdetmény.

431. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar királyi kincstár végrehajthatónak **Czaban János Dvorszky** végrehajtást szenvedő elleni 25 frt 68 kr. tökekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati királyi törvényszék területén lévő Felső-Pokorágy községben fekvő a felső-pokorágyi 34. sztykben foglalt Czaban János Dvorszky nevéen álló A. 1—16. sz. ingatlanokra, 24. számú házra az árverést 792 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1892. évi június hó 10-ik napján** délelőtt 10 óraker Felső-Pokorágy községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 79 frt 20 krt, készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvény czikk 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1892. január hó 27. napján.

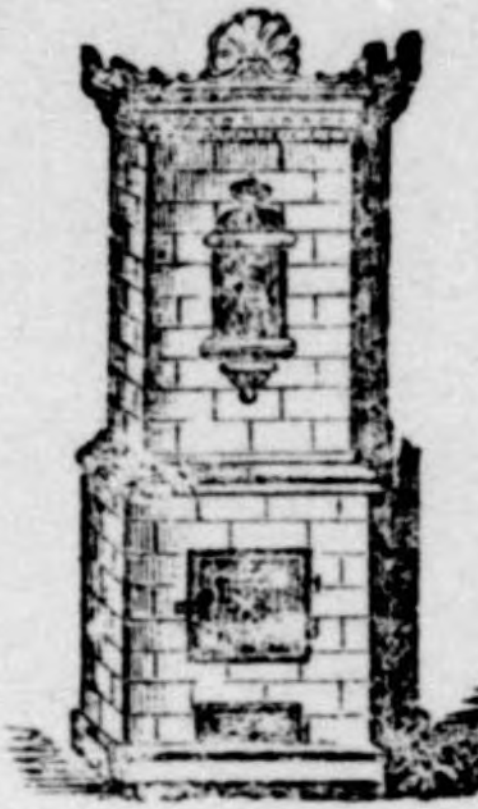
A rimaszombati kir. törvszék, mint telekkönyvi hatóság.

Altdorffer, kir. törvényszéki bíró.

ANDRIK SÁMUEL,

kályhagyára

Tamásfalán, (n. p. Rimaszombat.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Tamásfalán (saját házámban) mindenféle alaku, nagyságu és színű saját gyártmányu s közzennel is fűthető kész, raktáron levő

cserépkályhák

nagy választékban, jutányos áron mindig kaphatók. — Megrendelések pontosan teljesíttetnek, javítások és átrakások elfogadtnak.

1—*

ANDRIK SÁMUEL, kályhagyáros.

Eladó

mintegy 300 métermázsa mult évi termésű **széna és sarju** a varbóci határban. — Értekezhetni Rimaszombatban **Dapsy József** urral.

Bor-kivonat.

2—10

Igen egészséges és jó bornak azonnali készítéséhez, melyet valódi természetes bortól megkülönböztetni nem lehet, ezen **kípróbált** különlegességet ajánlom.

Két kilo (100 liter borhoz elégséges) ára 5 frt 50 kr. Recept ingyen mellékeltek. Jó siker és egészséges gyártmányért jótállok.

Szesz inegtakarítás

érhető el felülmulhatlan **szesz erősítő esszenciámmal**; ez az italoknak kellemesen esipős ízt kölcsönöz s csak nálam kapható.

Ára 3 frt 50 krajczár kilonként (600—1000 literre) használati utasítással együtt.

Ezen különlegességeken kívül **Rum, Cognac,** finom **Liqueörök** stb. gyártásához szükségeselt összes **esszenciákat** ajánlok felülmulhatlan minőségben. Receptek ingyen mellékeltek. **Árjegyzék barmentve.**

Pollak Fülöp Károly,

esszencia-különlegességek-gyára **Prágában.** Szolid ügynökök kerestetnek.

Bécs, 1873. Érdem-érem.	Budapest, 1885. Nagy díszoklevél	Zágráb, 1891. Díszoklevél	Eszék, 1889. Díszoklevél	N.-Pálinkán 887 Arany érem	London, 1878. Díszoklevél
----------------------------	-------------------------------------	------------------------------	-----------------------------	-------------------------------	------------------------------

C S I K J Ó Z S E F 10—28
es. és kir. kizárólag. szabadalm.

első szerémi portland-cement és vízhatlan mészgyár
BECCSINBAN.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. ker. Rudoif-rakpart 8. szám.
Ajánlja a t. építész és építömester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjárások, valamint a n. é. építő-közönség figyelmébe saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan meszet
melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállíthatnak. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik.

Páris, 1867. Bronz érem.	Keeskemét, 1872. Ezüst é. em.	Ujvidék 1875. Arany érem.	Szeged, 1878. Érdem-érem	Trieszt, 1883. Arany érem.
-----------------------------	----------------------------------	------------------------------	-----------------------------	-------------------------------

Szoják János

épület- és butor-asztalos Rozsnyón. 3—4 jó asztalos segédet elfogad: épületi- és butor munkákra. 2—2

Hirdetmény.

6890. sz.

A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Csányik György** bradistyai lakos végrehajthatónak **Csaba Péter** bénei lakos végrehajtást szenvedő elleni 80 frt tökekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Béna községben a bénei 32. sztykben foglalt Csaba Péter nevéen álló A. 2—15. sorsz. alatti 12 urb. telek külsőségre és urb. erdő s legelő illetményre az árverést 388 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1892. évi május hó 21-ik napján** délelőtt 10 óraker Béna községben a bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 38 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvény czikk 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333-i. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-dik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törvény-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1891. évi december 21. napján.

A rimaszombati kir. törvszék, mint telekkönyvi hatóság.

Altdorffer, kir. törvényszéki bíró.

Fajtyukok.

Plymouth-Rocks legtisztább fajban, jó tojók, pompás húsk miatt legmelegebben ajánlhatók: **tojás 12 drb 2 frt, nyolcz hetes csirkék drbja 3 frt.** Czim: „Plymoth. Ózd. Borsodmegye.“

WALLA JÓZSEF
cementáru-gyára, építési anyagok raktára
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik: GRANITTERAZZO, BETONIROZÁSOK, CSATORNÁZÁSOK, SZÖKÖKUTAK, CZEMENT-LAPOK és MOZAIK-LAPOKKALI KÖVEZÉSEK elkészítésére stb.	Raktárt tart: KERAMIT-LAPOK KELHEIMI-LAPOK METTLACHI-LAPOK, TERRACOTTA-ÁRUK, KÓFEDÉLPÉP, TÚZÁLLÓ TÉGLAK, KÉMÉNY-RAKVA- NYOKBÓL stb.
--	---

Gyári raktára a gartenaul Portlandi czem nt és vízhatlan mész-gyárnak.

KÖZGYÁGGYÖVEK

Gyári raktára a gartenaul Portlandi czem nt és vízhatlan mész-gyárnak.

Közgazdaság.

A tüdővészről.

Most, midőn vármegyénk mint vészgyanus terület forgalmi korlátozás — zárlat — alatt áll, s annak északi határán a nagyméltóságú földművelési miniszterium egyik szakközlege szarvasmarha állományunkat vizsgálja; nem lesz felesleges a gazdaközönséget tájékoztatni e betegség lényege, valamint ama közgazdasági hátrányok felől, melyek annak fellépése, elterjedése összekötte van.

A gazdaközönség körében e betegség mikénti keletkezésére nézve igen eltérő nézetek, mondhatom téves fogalmak uralkodnak, s e miatt, míg egyfelől a szakemberek működését sokan gyanus szemmel kísérik, másfelől az alkalmazásba vett és egyedül célra vezető állategészség rendőri szabályokban, érdekeiket sértő, felesleges intézkedéseket látnak.

Lényegére nézve e betegség korántsem azonos az embereknek előforduló „tüdővész“-szel, mivel azzal az állatoknál szintén elég gyakori „gümökör“ egyezik. Ez egy egészen külön álló, kizárólag a szarvasmarhánál fellépő betegség, mely sem más fajtabeli állatokra, sem az emberre nem terjed át.

Gazdáink azon nézete, mely szerint e betegség előidéző okát, égalji kedvezőtlen viszonyok, meghűlés, poros, penészes takarmány, ezélszerűtlen istállók, moslékoltatás avagy a tejelés fokozása, túltenyésztés stb. képezné, ma már meg nem állhat; bár nem vonom kétségbe, hogy ezen a szervezetre erőlyét gyengítő hatányok némelyike az ugynevezett „kór fogékonyság“-ra befolyással lehet.

Poels és Nolen tanároknak sikerült a tüdővész izzadmányban gömbölyű göresői képleteket — micrococococokokat — találni, melyek ezen betegségnél állandóan jelen vannak.

Megállapított tény, hogy a betegség ragadós természetű, és hogy állatról állatra terjed át. De nem csupán fertőzött vagy beteg állatokkal való érintkezés, hanem takarmány- és alom-anyagok, istállóban lévő eszközök, olykor az ápolók, sőt körülbelül 50 lépésnyi távolságra levegő által is tova terjed.

Azon hatás, melyet a ragály-anyag a megtámadott állatokra gyakorol, meglehetősen lassu, úgy hogy 6 hét, sőt 3 hónap mulhat el, míg a betegség elárulja magát. Megfigyelések alapján körülbelül 75% megkapja a betegséget, míg 25% attól megóva marad.

Jóllehet, a ragály-anyag még nem teljesen ösmertes, mégis annyi bizonyos, hogy minálunk Magyarországon nem keletkezik. A betegség hazánkba más országokból hurezoltatott be és nálunk azért terjed, mivel elterjedését egyrészlől állattenyésztésünk irányra, másrészlől meglehetősen mérvű állatforgalmi viszonyaink sikeresen mozdítják elő.

Magyar gazdáink a külföldi, rendszerint tarka színű marha iránt előszeretettel viseltetnek. Nem egészen ok nélkül, mert hiszen azok némelyike jó tejelő, másrésze gyorsan hizó, és valamennyi korán fejlő; vagyis a kijelölt gazdasági célra korábban használható a mi magyar-fajta marhánknál.

A mi ezüstsziürke, fehér fajtánk lassan nő, keveset tejel, soká hizik. Amde a tej kütünő, igás munkára párja nincs. Eledelben nem válogatós, s ami fő, betegségekkel szemben igen edzett természetű, s a tüdővész iránt nem fogékony.

Pedig ha valamely istállóban e betegség kiüt, az onnét csakis a legkiterjedt és legalaposabb fertőtlenítési eljárással, az egészséges állatoknak gondos elkülönítésével, azoknak folytonos, hosszas vizsgálataival, sok esetben az összes marhaállományunk levágtatásával irtható ki. Ezen sajnos körülmény a ragály terjedésének behatásának lassúságára, de annak rendkívüli szívósságára utal.

Németalföld, Svajcz, Középnémetország, Morvaország, Sziléziában e betegség már régen otthonos. Ez országokból eszközöltük mi a behozatalokat, sőt bár gyéribben eszközöljük ma is.

Magunk hoztuk be a betegséget, mely hazánkban számos megyéjében felütötte fejét, s ma már virágzásnak indult állattenyésztésünket veszélylyel fenyegeti.

Vármegyénk északon Szepes-, Liptó-, északkeleten Zólyom megyével határos, hol ezen betegség évek óta fennáll.

A határos községek legeltetés, fuvarozás, illetve forgalmi viszonyai olyanok, melyek a vészes megyékkel való érintkezést szükségessé teszik, s így nem esoda, ha a veszély legelsőbbben is onnan fenyeget.

Ama közgazdasági hátrányok, melyek a betegség felléptével együtt járnak a következők:

1. A tej és hustermelés esökkenése.
2. Takarmány-értékesítés, földjavítás és munkát kedvezőtlen alakulása.
3. Állattenyésztés elmaradása.
4. Az állatforgalom megszűnése.
5. Elhullott és elásott állatokban foglalt értékek megsemmisülése.

Tekintettel arra, miszerint a szarvasmarháknak 50—70% elhull, a veszendőbe menő érték óriási lehet, s az egyes vidékek állatainak számával egyenes arányban áll.

Miként említettem, a betegség állattomos lassúsággal és leginkább érintkezés által terjed; hogy tehát ama közgazdasági hátrányok beállta ideje korán meggátoltassék s a gazdák nagyobb számu veszteségektől megóvasanak, ez idő szerint nincs mód, minthogy:

1. A legkisebb mérvben is gyanus terület zárlat alá helyeztessék.
2. Az állat-állomány alaposan átvizsgálattassék.
3. Szükséghez képest bunkozás — levágás — kárterítés elvének alkalmazásával elrendeltessék.

Specziális esetekben természetesen az állategészség rendezéséről szóló törvény és végrehajtási rendelet idevágó rendelkezései is alkalmaztassanak.

Eme módoknak elseje és másodika az, melynek alkalmazása a nagyméltóságú földművelési miniszterium által vármegyénk területére, bizonyos, csupán a hizó, illetőleg levágás alá kerülő állatokra meghatározott és kivételt képező feltételek mellett elrendeltetett. Hogy a harmadik mód alkalmazására szükség lesz-e, az a betegségnek ki-, illetve elterjedésétől fog függni.

Gazdaközönségünk javarésze ösméri a veszélyt, mely eme betegség terjedésénél folyton fokozódik, és hogy segít magán? Attér a magyar fajta tenyésztésére. Állítom, hogy ez egy igen biztos óveljárás, amde nem egészen gyakorlati, mert az idegen fajta minden esetben nem nélkülözhető, vagyis számos esetben a magyar fajta állattenyésztési célunknak meg nem felel.

A betegség körtani részének, tüneteinek leírását, melyek alapján az felismerhető, e helyen azért is mellőzöm, mivel ahhoz szakismeret, jó fül, hőmérő, konutató lemez és kalapács mellett még elegendő gyakorlat is szükséges. Bátorodom azonban a gazdaközönségnek melegen ajánlani, ha ugy az istállóba lépve, különben egészségesnek látszó marháknál olykor-olykor rövid, száraz köhéscelést hallanak, ne halasszák az állatorvos igénybe vételét, mert az ideje korán megejtett vizsgálat sok esetben nagyobb mérvű veszteséget hárít el.

A betegség gyógykezeltése ma még teljesen bizonytalan; az oltási eljáráshoz sok szó fér. Reméljük azonban, miként más ragadós betegségnél, ugy ennél is a szervezetben létező ellenállási képességgel alapos felismerésével hova tovább szétoszlik ama szürke homályos köd, melyen túl a természetes igazság tiszta látkepe ragyog.

Városi állatorvos.

Törvényszéki csarnok.

Végtárgyalások és ítélet hirdetések a rimaszombati kir. törvényszéknél folyó évi május hó 5-én:

1. Sulyos testi sértés büntetével vádolt Nagy Bertalan elleni bűnügyben.
2. Sikasztás vétségével vádolt Schneider Náthán elleni bűnügyben.
3. Lopás büntetével vádolt Kis István és társai elleni bűnügyben.
4. Lopás büntetével vádolt Polovics István elleni bűnügyben.
5. Hesák Mátyás és társai elleni bűnügyben III-ad bírósági ítélet hirdetés.
6. Köböl János elleni bűnügyben III-ad bírósági ítélet hirdetés.

Május hó 11-én:

1. Zsarolás és becsületsértéssel vádolt Fleischer Márton elleni bűnügyben.

Emlékezés.

Nem érdekes a történet, sem eseményekben nem gazdag; sokkal rövidebb volt szegény barátomnak pályafutása, semhogy ilyen lehetett volna; de jellemének valami különös, a többiektől élesen elütő jellege és a befejezés teszik életét egy nehezen megfeyjthető problémává, s hogy ha emlékezem róla és nem tudom ezt elég méltóan tenni, ugy legalább azt a kárpotlást kapja olvasóm, hogy betűről-betűre igazságot irok.

Nem volt szép fiu, nem tartozott a hódító ifjak közé, se könnyű barátkozó; inkább zárkozott, mint hamar bizalmas volt.

Iskoláiban mindig a jó diákok soraiban volt; szelimes és tréfás is tudott lenni, melyben gyakran a szelőséggel is csapongóvá lett, jókedve szilajságba ment át; de megtörtént, hogy már egy másik pillanatban oly megorva s szótalanává vált, hogy harapófogóval se esalhattunk ki szót belőle, s mosolyt ajkára csalni meg éppen nem lehetett.

Együtt végeztük iskoláinkat; szoros volt köztünk a barátság, sőt vonzalma oly nagy volt hozzám, hogy gyakran legtitkosabb ügyeit is kitérta előttem.

Az iskolák végeztével egy pályára léptünk, ő ott is kedvvel és eredménylyel haladt előre s kütünő szakférfiut várhattunk benne.

Kedélye sajtáságossága azonban korával nőtt s borrus pillanataiban már világgynöllet mutatkozott benne, pedig különben a mulatságokban ekkor is részt vett, de a bor igen élénk hatást tett reá.

Egy délután meglátogat s így szól hozzám:

- Te, meglásd én nem élek már soká.
- Miért? — kérdezem.
- Miért? mert nincs kedvem élni, utálok a világot s megölöm magamat.

Úvegését vett elő; a leggyorsabban — mintegy ideálisan — gyilkoló mérég volt benne.

2. Magánosok elleni erőszakkal vádolt Kojnok József és társai elleni bűnügyben.

3. Ingó vagyon rongálással vádolt Lóczi László elleni bűnügyben.

4. Hatóság elleni erőszakkal vádolt Kovács Pál elleni bűnügyben III-ad bírósági ítélet hirdetés.

5. Sikasztással vádolt Miklós Mátyás elleni bűnügyben II-od bírósági ítélet hirdetés.

Hamar megismerkedett Bodor Kupacs László magyar-hegymegi subanez a büntető törvényekkel, mert 15 éves kora daczára 9 havi fogházat mért rá a rimaszombati kir. törvényszék betöréses lopás miatt. Folyó év márczius havában ugyanis a fentevezett gyermek — a ki különben szokásos tolvaj hírében áll, — a ház padlásának felfesztése után a Varga István kamrájába betört, s onnan értékesebb tárgy hiányában lisztet és egy zsákot lopott. Ezen esekemény elkövetését vádolt — bár tetten éretett — konokul tagadta, de a beszerzett bizonyítékok alapján ellene a lopás elkövetése beigazolvá lett, mint-hogy vádolt ifju korához képest a esekemény elkövetésének idején képes volt annak bűnösségét felismerni, a törvényszék által 9 havi fogházra ítéltetett, melyet javítás céljából a Btk: 42. §-a alapján az ifju tolvaj javító intézetben fog kitölteni, ha az ítélet jogerőre emelkedik.

× **Szivtelen anya.** Novotny Ferenczné szül. Letkovianszky Victoria 28 éves fehérvizi napszámosszony sulyos büne felettült törvényt m. hó 21-ikén a helybeli kir. törvényszék. A fiatal asszony férje Amerikába hajózott, s a menyecske szemet vetett egy legényre, kívül szorosabb viszonyt kötött, melynek aztán következménye is volt másfél évvel a férj kívándorlása után, mult év deczember 15-én, a mikor az áldott állapotban levő asszony Dobsinára, egy temetésre ment, s a halottas házban meglepték a szülési fájdalmak. Egy félreeső helyen megszülte gyermekét s nyomban a patakba dobta, hol egy mosogató asszony megtalálta a még lélegző csecsemőt. Az ujszülött mindjárt meghalt fuladás és a szükséges ápolás elmulasztása következtében. A kegyetlen anya bűnös tette után mindjárt utra kelt, azonban csakhamar elfogták. A végtárgyaláson Török János elnökölt, Sztauszky Adolf referált, szavazó bíró Madarassy Dezső volt. A vádhatóságot Szeredinszky Sándor alügyész képviselte; védő: Dr. Strausz József volt. A vádindítvány alapja szigoruan a törvény betűiben gyokerkezett, s szerinte a megölt gyermek érvényes házasság fenállása alatt születvén, emberölésnek minősítendő a esekemény. A védelem ezzel szemben a törvény szellemét igyekezett kimagyarázni, hivatkozott arra, hogy ha bűnszerinti értelemben vétetik a dolog, akkor a gyakorlati élet szempontjából a bíró absurd ítéleteket fog hozni, s ha indokolt az, hogy a házasságon kívül született gyermek megölése (gyermekölés) enyhébben büntetettik, mert a nőt szégyenérzete veheti a bűnös esekedetre, mennyivel inkább mérsékelt büntetést érdemel a férjes nő, kinek rettegnie kell hazatérő férje kegyetlen bosszujától. A törvényszék a minősítésre nézve a vádhatóság indítványát fogadta el, de a 92. §. alkalmazása mellett csak 3 évi fogházra ítélte a vádlottat. Az ítéletet a vádolt és a vádhatóság megfellebbezték.

× **Közokirathamítás vádja.** Migalecz (Nagy) Pál rimabrézói lakos közokirathamítással volt vádolva. A tényállás az, hogy Csernák Pál klenőzi lakos a klenőzi 15-ik számú telekjegyzéknyokban foglalt és nevére írt ingatlanát mintegy 15 év előtt eleserelte Bálint Jánossal és részben eladta Horvátéknak anélkül azonban, hogy az illetők az eleserelt illetve megvett ingatlanokat neveikre átíraták volna; ugy hogy birtokba vették ugyan az ekként szerzett ingatlanokat, de a telekkönyvi status a régi maradt. — Csernák Pál, ki valamikor jómódu gazdaember volt, utóbb fiával együtt elszegényedett; így történt, hogy fia és menyé az öreget arra bírták, hogy az eleserelt és eladott, de még mindig nevében álló ingatlanokat menyé nevére irassa át egy fictiv összegben megállapított vételár egyenértéke mellett. A közel 80 éves öreg ráment a lépésre és Migalecz (Nagy) Pál a már régebben másra átruházott ingatlanokat telekkönyvileg átíratva Csernák Mihálynéra. A károsultak feljelentést tettek a kir. ügyészségnél s Migalecz és Csernák Mihályné közokirat hamítás miatt vád alá helyeztettek. A vég-

— Eh — mondám — csapjuk a földhöz, nem jó ilyet mindig magadnál tartanod; végtére is miért ölnéd meg magadat, ki esaládod egyik büszkesége vagy s ma-holnap pályád végéhez jutsz s boldog leszesz.

Sohajtott, de nem felett vissza semmit; zsebre csapta üvegjét és kezdett más tárgyról beszélni.

Nem igen aggasztott beszédje, pajkosságnak tartottam azt, annyival inkább, mert ezután többször és többek előtt is előhozta sötét szándékát. Senki sem hitt a fenyegetésben, nem láttunk lélekani okot a esekedetre, mert nem sejtettük, hogy a nőktől mindig elhuzzódo, női társaságot kerülő komoly ifjuba immár belefészkelte magát e hatalmas érzélem, s ugy áthatotta izgékony lényét, hogy már az önnön-magával meghasonlás is küszöbön volt benne.

Szerelmes volt, szeretett nagyon, és szerelme viszozva lett; szerelme tárgya megértette őt, félszégeihez alkalmazkodva magához bilineselte leoldhatóanul.

Szerelmét titkon őrizte, barátjai nem is sejtettük, de nem is tétélezhttük fel felőle.

Szerelme lett halála is; mert midőn szülei előtt felfedte titkát, ezek kifogásolták választását és erőlyesen tiltották tőle, talán mert félték, hogy korai szerelme nem vezet gyermekük javára.

Nem ismerték még szülei sem; különben nem hozták volna elő lelkében a meghasonlást.

Fiui kötelesség és szerelme tárgyának tett ígéret jötték ellentétbe lelkében s csüggedő lelke nem tudta meglelni a kibontakozás ösvényét.

Többször tett ígéretét beáltozta; a kis üvegese pontosan megtette kötelességét, s lezáródott kapuja egy ifju élet történetének, kinek kedélyvilága olyan rejtély volt, hogy kitanulmányozni senkinek sem sikerült. — Hiába! az emberi lélek bármédjig tanulmányozzuk, mégis megfeyjthetlen problema marad. J a t r o s.

T Á R C Z A.

V á g y.

Óh végre, végre-valahára,
Itt a mosolygó kikelet!
Le ragyog rám a nap sugára,
Fenn a tündöklő ég nevet.

Tán a tavasznak ujja ére?
Az fest élembe álmokat?:
Látom a tenger kék vizére
Mint száll a rózsás alkonyat.

Talán ez könnyű bérczi szellő,
Mely friss lehevel megcsapott?
Látom a gyöngyözön szökellő
Ezüstös bérczi patakot.

A képelet csapongva szárnyal:
Látom a fenyves árnyait,
Hol a sötét bársony gyopárral
A rózsaszín erika nyit.

Ragyogva int felém a távol,
Hívó dalt vélek hallani,
Ugy csal, ugy von, ugy visz magával
Egy legyözhetlen valami!

Ab! a tavasz lehelleteré
E nyugtalan vágy megragad,
Hlyen sóvárgás viszi délre
A tova szálló madarat!

Szalay Fruzina.

tárgyalás mult hó 28-án volt Török János elnökle mellett. Migalecz védelmét Dr. Strausz József vállalta el. A védelemnek sikerült kimutatni, hogy Migalecz rosz-hiszmettségét a kérdéses telekkönyvi átíratásnál a vádhatóság nem tudta bebizonyítani és ez alapon védekez felmentését kérte. A kir. törvényszék ennek helyt is adott s Migaleczet felmentette, a személyesen védekező Csernáké azonban 1 havi fogsázbüntetésre ítélte, a mibe a vádlott és kir. ügyészség is megnyugodott.

Gömör-egye fűrdőiről.

A eszi fűrdő május elsején ünnepélyesen megnyílt. Május elseje nemcsak a természet s mosolygó tavaszának legvonzóbb ünnepe, hanem még inkább a fűrdőké is. E napon kezdődik ugyanis a fűrdőszezon, s ezzel a modern népvándorlás, melyben az anglus vízi a vezérszerepet, mert ez e ezimen beharangozza az egész világot: kozkás kabátja ott van a tengeri fűrdő partjain, frakkját ép ugy lengeti a szél a rónán, mint a Sveicz havas ormáin, a Skandináv sziklák közt északra s a Jöreménység fokán át Afrika delén. — Utána jön mindjárt a francia, csak hogy ez a szellemes nép még a vízben is hazafi: hazai otthoni vizeiben szeret fűrdeni. — És a francziák után bátran sorozhatjuk a magyarokat. Ha nomád természetűnket a kultura el is törölte, még mindig meg van az a vonásunk, hogy szeretünk utazni, s tartózkodási helyünk tekintetében kedveljük a változatosságot. Mily pompás alkalom erre a megnyíló fűrdőszezon! Csak egy a bökkenő, hogy a francziák legszebb vonását nem utánozzuk, nem igen hazafiaskodunk a vízben, s nyakra-főre külföldi fűrdőkbe járunk. Pedig már vannak fűrdőink, hol a ki csak szórakozni megy fűrdőbe, az is kedves otthonra lel, és vannak fűrdőink, a melyek minden képzelhető bajra nyújtanak írt, s bár hazai betegeknek itthon is találhatunk alkalmas gyógyfűrdőt, mégis külföldön keresik azt.

Igy voltunk eddig Csizszel is! Akinek jod viz kellett, futott Halleba, hogy egy kimerült forrásból szerezzen — -- esalodást, s németeket gazdagítson, — vagy futott Szlavoniába Lipikbe, hol a forrás meleg ugyan, de a jodot már vegyi uton állítják elő, s a magyarok iránt, kik a vendég-contingens legnagyobb részét képezik, nagyon is horvát mértékű figyelmet tanúsítanak. A magyar személyzet a minimumra van szorítva, daczára, hogy a fűrdő a magyar szent-korona területén fekszik.

Es e felszeregeknek mily egyszerű orvossága van, midőn hazánk első rangu jod-bróm fűrdővel rendelkezik Csizben. Egyébiránt máris örömmel konstatálhatjuk, hogy e részben is a hazai közönségnél bizonyos javulás mutatkozik, mert nagyobb számmal kezdik felkeresni a hazai fűrdőket, sőt a külföld is mindinkább tömegesen kezd elzarándokolni hozzánk. Csizben május elsejével örömmel konstatálható mozgás mutatkozott. A megnyitáshoz megérkeztek az első feeskék. A legelső Bukarestből, Románia fővárosából jött, a Heym-esalád, az erdélyi Zojzon fűrdő tulajdonosa, Hanák József tanár, továbbá a Tomory-esalád Rozsnyórol, s Kovács András eszeresényi tanító stb stb.

A megnyitási ünnepély alkalmi bankettel volt egybekapcsolva, a melyen a fűrdő derék igazgatója Glósz Arthur s kedves esaládja körül nagyon szép társaság gyűlt egybe.

Ott láttuk Molnár Józsefet s esaládját; Szentmiklóssy Kálmánt és bájos nejét; Bornemisza József borsod-megyei esperest; Flaseko Györgyöt; Pazár Andor orvost; a Csoma esaládot Abajuból; Horváth Józsefet s szeretetreméltó bájos nejét; Hanvay Aladárt s kedves leányait. — Banket után pompás cigányzene hangjai mellett egy kis rögtönzött táncmulatság is volt.

Nevezetes nap volt ez Csizre nézve azért is, mert a közbirtokosság ekkor alakult részvénytársasággá, mint azt már a mult számunkban előre jeleztünk is.

Igazgatósági tagokul megválasztottak: Molnár József, Glósz Arthur, Horváth József és Pazár Andor. Felügyelési tagokul: Bornemisza József, Flaseko György és Huszth Béla.

Adja Isten, hogy a világhírű gyógyvállalat méltóan felvirágozzék derék tulajdonosai és a szenvedő emberi-ég jóvoltára.

Ezen par excellence gyógyfűrdőn kívül még a vármegyebeli többi fűrdő és egyuttal mulatóhely is szintén a május elsejét választotta az évad megnyitása napján. Így a nagyrozei és rozsnyói, nemkülömben a putnoki és várgedei is. A putnoki fűrdőt, áldozatkész ura, gróf Serényi Béla, nem kevés költséggel szinte ujja alakította a modern élet követelményeinek teljesen megfelelőleg. A várgedei fűrdő pedig maradt ugyan a régi, hanem látogatottsága ugy látszik évről-évre emelkedni fog. Ez a kies vidék és vízében esodálatosan üdítő, életfrissítő fűrdőhely szinte arra látszik teremtve lenni, hogy a rimaszombati közönségnek a legolesobb és legkellemesebb kiránduló helyeül szolgáljon. Közel a megye székhelyhez, eső vasuti összeköttetés, mely bár nem egészen kényelmes, de mégis megfelelő, — tiszta ózondús levegő: kitűnő magyaros konyha, tiszta természet, józú bor, üdítő esevieze; előzékeny eső kiszolgálás — ami mind a mostani bérlo ügyességét, életrevalóságát dicséri — cigányzene stb. eléggé esabitólag hathatnak mindenkire, aki kevésből akar egypár jó órát csinálni s szereti az istenadta szabad levegőt. Es valóban már a megnyitás napján is — daczára az esős időknek — annyian rándultak ki városunkból erre a kedves helyre, hogy teljesen igazolva látjuk ama véleményünket, mikép V á r g e d e — nem is szólva gyógyhatásu fűrdőjének higiénikus hasznáról — Rimaszombatnak különösképen kedvező kirándulási helyét képezi máris, és fogja képezni méginkább a jövőben. Egy baj van csak a vasuti utazással; az t. i. hogy pl. a délutáni vonattal indulva egy teljes órát kell tölteni Feleden kinos unalomban. Hanem hát, ha ezen az utazási szépség-hibán a m. kir. államvasutak igazgatósága változtatni nem lenne is hajlandó: sokan ugy fogják lefozni a gőz-koesiosokat, hogy Feleden leszállya gyalog fognak majd átsétálgatni Gedébe, nyervén ez által egy félórát előnyt s pár köbméter tüdőtágító szabad levegőt.

Hivatalos közlemények.

Pályázat.

1194. sz. — Az 1891. évi XXXIV. t.-ez. a kézi löfegyverek kötelező megvizsgálását rendelvén el, a Bu-

dapestén felállítandó próbaállomásnál szükséges próbameszteri állás betöltése czéljából a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter ur pályázatot hirdet. Ez állással 900 frt évi fizetés 200 frt pótlék és vagy természetbeni lakás vagy 300 frt lakpénzilletmény van összekötve. Pályázhat az, ki nagykoru, magyarhonos, a puskműves ipart az ipartörvény alapján önállóan vagy pedig mint segéd gyakorolja. Előnyben részesül, ki szakmabeli kiváló ügyességét hiteles bizonyítvánnyal igazolja, továbbá ki a mértékhiitelesítés terén használt eszközök és felszerelési tárgyak esetleges javítását is végezni képes. Az állásnál, mely folyó év május hó 18-án foglalandó el, egy évi próbaiddó van kikötve. A pályázati kérvények a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter urhoz folyó év május hó 1-ig nyújtandók be, miről a miskolczi kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti.

Miskolcz, 1892. április hó 22-én.

A miskolczi kereskedelmi és iparkamara.

Értesítés.

1170. sz. — A magyar kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége a részére szükséges 9235 drb II. rangu tölgytalpa szállítására pályázatot hirdet. Ajánlatok 1892. május hó 1-étől május 15-ig a budapesti déli üzletvezetőséghöz nyújtandók be, miről a miskolczi kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti.

Miskolcz, 1892. április hó 20-án.

A miskolczi kereskedelmi és iparkamara

Irodalom.

„Kedelyes óra“ ezim alatt a napokban egy esinos mazurka jelent meg Simkó Endrétől a rimaszombati polg. leányiskola tanárától. A fűlbemászó dallamu zene-mű, melyet a helybeli zenekarok is rövid időn játszanak fognak, Kármán Sámuel könyvkereskedésében 60 krért kapható.

Gabonakereskedőket különösen érdeklő díjszabási folyóiratra hívja fel a miskolczi kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket figyelmét. A vállalat könnyen áttekinthető alakban állítja össze a hazai vasutállomások-ról külföldre fennálló díjtételeket, ugy hogy a fűzetek alapján gyors tájékozás szerezhető a fennálló díjtételekről. A díjszabási fűzetek előfizetési ára f. évi május 1-étől 1893. évi június hó végéig bérmentes küldéssel 5 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, II. Bimbó-utca 1. szám.

Vármegyei újdonságok.

— Vád egy község előjáró-aga ellen. Még mult év február 20-án történt, hogy Podsztavek János forgasfalvi lakos vagyoni állapotáról valami hivatalos bizonyítványt állított ki az odavaló községi előjáróság nevében Benus András akkori bíró és Holics Elek körjegyző, mely bizonyítványban azt állították, hogy Podsztavek János teljesen vagyontalanul halt el. Ez állítással szemben némely érdekeltek azt hangoztatják, hogy az elhalt nem volt vagyontalan, mert telekkönyvi tulajdonnal is bírt, s így ez alapon panaszt is emeltek a nevezett községi előjáróság ellen, hamis bizonyítvány kiállításával vádolván annak említett két tagját. Hogy már most a vád alapos-e: az persze majd csak a végtárgyaláson fog kiderülni, melyet folyó évi június hó 8-ára tűzött ki a helybeli kir. törvényszék.

Lapunk mult számában „előléptetés“ ezimén hozott hírünk megdölgök most avval, hogy a m. á. v. husvétii előléptetési több megyebeli m. á. v. hivatalnok előléptetését hozták meg. Így a feled-tiszolczi vonalon Mirka Károly állomási főnök az V. rf. 2. o.-ból, ugyanazon rf. 1. o.-ba léptetett elő, Kelemen János nyustyalikéri állomási főnök pedig a VI. rf. 3. o.-ból az V. rf. I. o.-ba nevezetett ki; a bánréve-dobsinai vonalon pedig Bozsó Pál rozsnyói állomási főnök az V. rf. I. o.-ból a IV. rf. 3. o. szerint ellenörre nevezetett ki és Havas Ignác, a rozsnyói osztálymérnökség mérnöke, az V. rf. 2. o.-ból ugyanazon rf. 1. osztályába soron kívül léptetett elő.

Vegyes hírek.

— A koronázási jubileumra — mely tuavalevőleg f. é. június hó 8-án lesz Budapesten megtartva — a nemzeti kaszinó nagyszerű banderium összeállításán fáradozik. Az urlovasok névsorában — akik eddig jelentettek — választókerületünk országgyűlési képviselőjének Fáy Gyulának neve is ott szerepel.

— Dr. Trajtler Samu orvost, megyénk jeles szűlöttjét, Nyíregyháza város a mult heten tisztii főorvosává választotta meg. Öszinte örömmel üdvözöljük derék földinket jól megérdemelt előhaladása alkalmával!

— Előléptetés. A király Papp Árpád miniszteri titkári ezimél és jelleggel felruházott miniszteri fogalmazót — városunk jeles fiát — a kereskedelmi miniszter előterjesztésére valóságos miniszteri titkárrá nevezte ki. — Gratulálunk a jól megérdemelt előléptetéshez!

A losonczyi forgalmi főnökség, a hová forgalmi tekintetben a megyénkben lévő vasuti vonalak is tartoznak, május hó 1-én főnököt eszerel, miután a most felügyelővé előléptetett Jörg József eddigi forgalmi főnök a pozsonyi forgalmi főnökség vezetésével bízott meg. Utóda Bach János főellenör, kinek helyettesítésével Csillag Mór ellenör lett megbízva.

— Egy derék nő halála. Szomoruan vettünk értesítést a gyászetról, hogy a miskolczi ág. hitv. ev. nőegylet elnöke árval Teo-reók Vilma uró, ápril 24-én élete 65-ik évében jobblétre szenderült. — A boldogult egyike volt azon ritka nemes gondolkozású nőnek, kik életük javarészét az emberszeretet nemes feladatainak megoldására szentelik, s lapunk olvasói előtt is e térről ismeretes az ő tisztas neve, mert egyike volt azoknak, kik a rimaszombati egy. prof. főgymnasium tanári nyugdíjalapjának megteremtéséhez mindjárt a kezdet első napjaiban segítségül járultak szives adományaikkal. E ezimen a nemes megboldogult neve az intézet aranykönyvébe is nem muló betűkkel van bevezetve. Az elhunytat városunkban is széles körű rokonság gyászolja. Áldott legyen emléke!

— Megrendítő csapás érte Kluka Antal vasuti tisztet, ki több évig a feledi vasutállomáson volt alkalmazásban. Ifju, szép neje sz. Kazay Anna uró, egy bájos, szeretetreméltó nő, a legboldogabb házasetlet első évében Miskolczon elhunyt. A boldogult leánya volt Kazay Lászlónak, Borsodvármegye főpénztárnokának, s városunkban is tekintélyes rokonság gyászolja a korán elköltözött kedves halottat. Áldott legyen emléke!

— Amerikai pénzek. Az Amerikába kivándorolt magyarok megakarított filléreiket részint visszamaradt rokonaik támogatására, részint gyűmölösztetés végett rendszerint haza szokták küldeni. Hogy pedig ez az összeg nem valami esekélyesség, arról a kereskedelmi miniszter tesz tanúságot egy legközelebbi kelt leiratában, melyet vármegyéinkhez intézett. A mult esztendőben ker-k lét millió forint érkezett ilyen módon az országba. Ezt az összeget nagybárra levélben vagy ügynökök útján küldték az illetők haza. A kereskedelmi miniszter most arra figyelmezteti az érdekelteket, hogy tudassák kint levő rokonaikkal, miszerint küldeményeikhez eszentul postautalványt használjanak, mert levélben nem biztos, ügynökök közvetítése pedig hosszadalmas és nagy perzentlevonásokkal jár.

Vasuti hírek. A m. kir. államvasutak rimaszombati osztálymérnöksége május hó 1-étől az ekkor felállítandó miskolczi üzletvezetőséghöz tartozni a miskolczi üzletvezetőség felállítására főkep a megnagyobbodott forgalom és az osztrák m. á. v. átvétele szolgált okul, miután az o. m. á. v. összes vonalaít magába foglaló „Budapest-dunabalti“ üzletvezetőségnek felosztása nagy terjedelme miatt szükségesnek mutatkozott. Ehöz képest a régi 7 üzletvezetőség helyett (budapesti, budapest-dunabalti, miskolczi, szegedi, debreczeni, kolozsvári, aradi és zágrábi) most kilencz állítatott fel, u. m. a budapesti déli, a budapest-dunabalti, budapest-dunabalti, miskolczi, szegedi, debreczeni, aradi, kolozsvári és zágrábi. A miskolczi üzletvezetőség, mely a legnagyobb és legfontosabbak közé tartozik, a régi budapesti üzletvezetőségnek legnagyobb részét foglalja magában és vonalai Hatvanig, Rutkáiig, Kis-Ujszállásig, Sátór-Alja-Ujhelyig, Kassáig és Lupkowig terjednek, a szárnyvonallakkal együtt. Miskolcz város az üzletvezetőség 100-nál több főre rangú hivatalnokainak (valamint a megfelelő számú altisztii és szolgaszemélyzetnek) áthelyezésével azon óhaját látja beteljesedni, mely már 1886-ban keletkezett, a midőn az ott addig fennállott üzletvezetőség Budapestre helyezetett. De nem kevésbé érdeklő megynéket is ezen áthelyezés, mert megynék vasuti vonalai közvetlen közelében lévő most az üzletvezetőség, remélni lehet, hogy vasutaink az üzletvezetőség fokozottabb érdeklődésének tárgya leend. Az új üzletvezetőség Görgey László főfelügyelő, a szegedi üzletvezetőség helyettese és pályafentartási főnöke nevezetett ki, kinek a szakkörökben általában méltányolt szakismerete és ügybuzgalma már akkor is biztosítaná az üzletvezetőség helyes igazgatását, ha nem is volna oly kitűnő helyettese, mint Góth Lajos főfelügyelő, a budapesti üzletvezetőség jelenlegi üzletvezető helyettese. Az üzletvezetőség I. osztályainak (általános) vezetője Faragó János irodafőnök lesz, a II. (pályafentartási) osztályé Gánone Adolt felügyelő, ki a rimaszombati Dapsy esaládall rokonságban van, a III. (forgalmi) osztály főnöke Sztankóczy Mihály felügyelő, ki annak idején a feled-tiszolczi vasut építésének vezetésével volt megbízva, a IV. osztályé (vonatmozgósítás) Heverle Károly felügyelő, az V. osztályé (számosztály) pedig Zsivkovits József felügyelő.

Gömöri penzforrás Miskolczon Grünfeld Simon Sámuel volt serkei lakos azért folyamodott Miskolcz városban zálogházat állítani fel. — Mint a borsod-megyei újságok írják, Miskolcz város tanácsa csak ugy találta a kérelmet teljesíthetőnek, ha Grünfeld 4000 firtot tesz le ovadékul. — A zálogház engedélyezése és megnyitása már a legközelebbi napokban várható.

A hazai bőrripar jövője érdekében a kereskedelemügyi miniszter a következő leiratot intézte a kereskedelmi és iparkamarához: „A hazai bőrripar terén fennálló hiányok tanulmányozása és az észlelt bajok orvoslása végett javaslatteletre a m. év folyamán az orsz. ipartanársból egy bizottságot küldtem ki. A bizottság által elem terjesztett jelentés szerint a vargák egy része esupa a gyors termelést tartva szem előtt, mellözve az okszerű kikészítési eljárást, nem készíti, de elrontja a bőrt. Másfél hó alatt kívánják előállítani a kész gyártmányt, holott ahoz, hogy ennek minősége megfelelő legyen, 6—7 havi időköz kívánatik. Különösen rosz felsőbört készítenek az alföldi vargák, ezzel szemben jobb minőségűt készítenek a felvidéki iparosok. Figyelemmel azon jelentőségre, melyel bőrriparunk némely ágában a kisipar bír s figyelemmel azon tapasztalatokra, melyek különösen a juhbőrök kezdetleges kikészítése és a kereskedők részéről tett figyelmeztetés eredménytelensége tekintetében észleltetett, felhívom a kamarát, hasson oda, hogy a fennálló helyzet mielőbb megjavítva legyen s az érdekeltektől különösen világosítsa fel az illető iparosokat eljárásuk nem megfelelő s káros voltára. — Továbbá tapasztalván, továbbá azt, hogy a magyar nyersbőrök 50%-a beégetve s a nyuzás alkalmával elrontva van, minél fogva a nyersbőr eső minőségűnek nem minősíthető: felhívom továbbá a kamarát, hogy ugy közvetlenül mint az ipartestületek útján világosítsa fel a mászáros ipar képviselőit a tekintetben, mily nagy és jelentékeny közgazdasági kárt képviselenek a marhabőrök lenyuzásánál tisztán kezelési ügyetlenségéből előállott hibák. Hasson oda, hogy az ipartestületek oly mászáros tanonezokat, kik a bőr lenyuzás tekintetében kiváló ügyességet, előmenetelt tanúsítanak, az ipariskolák évi munkakiállításainak rendezői kiváló figyelemben részesítsék, s azoknak, kik mestereik bizonyossága szerint haladást mutatnak, igyekezetükért elismerést nyújtsanak. Minthogy a lábbelik készítésével foglalkozó iparosok a közönséges varrógépen kívül más gépeket alig használnak, igyekezzék a kamara előmozdítani azt, hogy legalább a talpvarró gépek beszerzésére, melyet az egyes kisiparosok állandóan nem foglalkoztathatnak, szövetkezetek alakíttassanak a végből, hogy a gépek használatával kínálkozó munkamegtakarítás kihasználtsák. E tekintetben utalandó arra, hogy a szükséges gépekből állandó gyűjteményes kiállítás rendeztem a budapesti technológiai muzeumban és hogy az ott kiállított gépeket a jelzett célra a legolesobb áron és a legelőnyösebb feltételek mellett boesájtatom az illetők rendelkezésére.“